

JAV IR KINIJA FORMUOS XXI AMŽIŲ

Santykiai tarp JAV ir Kinijos formuos XXI amžių, nurodė JAV prezidentas Vašingtone vykstant strateginiams abiejų šalių pokalbiams.

„Bendradarbiavimas, o ne konfrontacija“ yra kelias pirmyn, sakė Barack Obama, praneša *BBC*. Jo pasisakymas pradėjo dviejų dienų pokalbius abiejų valstybių atstovų forume. Manoma, kad šis forumas koncentruosis ties ekonomikos atsigavimu, tačiau taip pat bus aptarti klimato, saugumo klausimai. „Mūsų santykiai turi būti paremti realijomis. Tai yra mūsų atsakomybė“, – kalbėjo B. Obama.

Naujienų agentūra *AFP* praneša, kad tokie JAV prezidento komentarai galėjo pasirodyti nesantūrūs kitiems šalies vadovams, kurie nustojo vadinti kinų ir amerikiečių santykius „pačiais svarbiausiais“ pasaulyje. Tačiau B. Obama neignoravo žmogaus teisių problemų Kinijoje.

Anot jo, amerikiečiai gerbia Kinijos „senovės kultūrą“, bet „taip pat stipriai tiki, kad visų žmonių religija ir kultūra turi būti gerbiama bei saugoma ir kad visi žmonės turi būti laisvi reikšti savo nuomonę“. „Tai lygiai taip pat galioja

Kinijos etninėms ir religinėms mažumoms, kaip ir mažumoms JAV“, – kalbėjo jis.

Strateginiai pokalbiai Vašingtone skiriasi nuo buvusio šalies vadovo George W. Bush pradėto dialogo, kuris koncentravosi išimtinai ties ekonominėmis problemomis.

Vis dėlto JAV pareigūnas, dalyvavęs už uždarų durų vykusiuose pokalbiuose, pripažino, kad Kinija – šiuo metu didžiausia smarkiai išiskolinusių JAV kreditorė – pareiškė „rimtą susirūpinimą“ dėl JAV ekonomikos perspektyvų. Kinija jau anksčiau garsiai paskelbė baimes dėl savo daugiau nei 800 mlrd. dolerių, investuotų į JAV išdo obligacijas, saugumo. Tai priešinga padėtis – iki šiol Vašingtonas spaudė Pekiną dėl prekybos nesklandumų.

Tačiau abi pusės išreiškė viltį dėl gilesnio tarpusavio supratimo. „Mes esame toje pačioje didelėje valtyje, kurią pagriebė nuožmus vėjas ir didžiulės bangos“, – teigė vienas Kinijos delegacijos vadovų Dai Bingguo. „Ką galime padaryti, tai pasistengti išplaukti iš audros kartu, kaip vieno laivo keleiviai“, – sakė jis. *LRT*

JAV VICEPREZIDENTO VIZITAS – ISTORINIS

Tbilisis, liepos 24 d. Gruzijos prezidentas Michailas Saakašvilis pavadino JAV viceprezidento Joe Biden vizitą į jo vadovaujamą Kaukazo šalį istoriniu.

„Vakar buvo nustatyta Gruzijos teritorijos vientisumo atkūrimo ir jos ateities politika“, – pareiškė penktadienį per susitikimą su parlamento daugumos atstovais M.Saakašvilis.

Jis pridūrė: „Vakar buvo sugriauti visi mūsų priešo stereotipai, kad Gruzija neturi ateities, kad ji izoliuota, kad būtina pakeisti jos vyriausybę. Visi šie mūsų priešų diegiami stereotipai po vakar pareikštos paramos Gruzijai – juokingi“.

„Mes pasiekėme trumpalaikius ir ilgalaikius tikslus. Trumpalaikio tikslo esmė ta, jog visi (Rusijos premjero Vladimiro) Putino planai vėl okupuoti Gruziją ir nuversti esamą valdžią tapo žinomi visam pasauliui, ir JAV aiškiai pareiškė, kad neleis to padaryti“, – pareiškė M.Saakašvilis.

Ilgalaikėje perspektyvoje, mano M.Saakašvilis, svarbu, kad būtų pripažinta „nauja skiriamoji linija tarp demo-

kratinio pasaulio ir Rusijos autoritarizmo“.

„Naujos Berlyno sienos, einančios per Rusijos okupuotas Gruzijoje teritorijas, samprata yra jau tarptautinė samprata, tai Tbilisyje pareiškė ir Bidenas, ir tai jau yra linija tarp demokratijos ir totalitarizmo“, – sakė M.Saakašvilis.

Jis išpėjo „Rusijos“ gerbėjus Gruzijoje keisti savo pažiūras, nes „iš agresoriaus neįmanoma gauti nepriklausomybės pripažinimo“. *ELTA*

Ukraina nori turėti nuo Maskvos nepriklausomą Bažnyčią

„Ukrainos žmonės labai trokšta turėti atskirą nacionalinę apaštalinę Bažnyčią“, – liepos 27 d. sakė prezidentas Viktoras Juščenka po susitikimo Kijeve su Maskvos ir visos Rusijos patriarchu Kirilu, besilankančiu Ukrainoje.

Rusijos Ortodoksų Bažnyčios vadovas atvyko į Ukrainos sostinę liepos 27 d. Vizito metu, kuri tęsis iki rugpjūčio 5 d., numatoma aplankyti daugelį Ukrainos miestų.

Pirmąją apsilankymo dieną buvo paliestas vienas iš pagrindinių vizito tikslų.

Ukrainoje veikia trys viena

Pirmoji Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės darbo diena Prezidentūroje.

LR nuotr.

ATVĖRĖ KELIĄ LEO LT LIKVIDAVIMUI

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA). Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Atominės elektrinės įstatymo pataisais ir taip sudarė sąlygas bendrovės LEO LT likvidavimui.

„Žinome teisininkų nuomonę, žinome ir visuomeninių organizacijų nuomonę, ir tų nuomonių spektras yra labai didelis. Galima eiti visuomeninių organizacijų siūlomų kelių ir bandyti kreiptis į teismą, kad sandoris būtų pripažintas negaliojančiu.

Toks kelias reikėtų, kad, pagal dabar galiojančius įstatymus, sandorio pripažinimas negaliojančiu įmanomas tik Stokholmo arbitraže. Tai reiškia mažiausiai dvejų metų procesą, per kuriuos LEO LT toliau egzistuos, toliau gautų Europos pinigų. To leisti aš negaliu. Todėl įstatymo pakeitą pasirašysiu, nes jis leidžia valstybei ir Vyriausybei likviduoti įmonę, o tai reiškia – ir patį sandorį“, – ketvirtadienį

spaudos konferencijoje sakė D. Grybauskaitė.

Šalies vadovė teigė atmetanti bet kokias spekuliacijas, kad būtų geriau įstatymo pataisų nepasirašyti ir vilkinti sandorio paskelbimą negaliojančiu dar dvejus metus.

„Naujieji įstatymai suteikia galimybę spręsti klausimą jau šiandien ir tai padaryti per trumpiausią laiką. **Jeigu Vyriausybei pritrūks politinės valios, tos valios nepitrūks man.** Jeigu Vyriausybė šitą klausimą išspręs nenaujingai valstybei ir pažeisdama viešąjį interesą, tuo klausimu užsiims ir Generalinė prokuratūra“, – kalbėjo Prezidentė.

Pasak D. Grybauskaitės, LEO LT sandoryje yra daug neaiškumų, o tie, kurie balsavo už tokį įstatymą turi prisiimti moralinę ir politinę atsakomybę.

„Viena aišku, kad **dėl Kruonio elektrinės perdavimo už vieną litą** Vyriausybė kreipsis į teismą“, – tikino

prezidentė.

D. Grybauskaitės teigimu, uždarius senąją Ignalinos atominę elektrinę, elektros kaina priklausys tiek nuo išorinių kainų, tiek nuo to, ar Lietuvoje apskritai bus energetikos rinka.

„Dabar už kilovatvalandę elektros mokame beveik 37 centus, ir visai nesvarbu, ar mes turime atominę elektrinę, ar ne. Todėl reikia, kad energetikos sektorius būtų monopolizuotas. Reikia ne tik vidaus rinkos, bet ir rinkos tarp Baltijos šalių, ir garantuoti žmonėms kuo pigesnę elektros energiją. O kaip tai Vyriausybė padarys – ar su nauja elektrine, ar kitais resursais, – jau atskiras klausimas“, – teigė šalies vadovė.

Seimo priimtos Atominės elektrinės įstatymo pataisos numato, kad Vyriausybė turi siekti valdyti daugiau kaip du trečdalius LEO LT akcijų. Pataisos taip pat atveria kelią LEO LT reorganizavimui ar likvidavimui.

Anksčiau D. Grybauskaitė ne kartą yra sakiusi, kad LEO LT turi būti likviduota.

Turėdamas omenyje Maskvos patriarchato pripažįstamą Ukrainos Bažnyčią, Kirilas sakė: „Tokia Bažnyčia jau yra, pone prezidentė. Tai nepriklausoma Bažnyčia Ukrainoje, ir jeigu jos nebūtų, tuomet nebebūtų ir Ukrainos.“

Šis religinis konfliktas turi politinę potekstę. V. Juščenka ilgai plėtojo nepriklausomybės nuo Maskvos politiką, kuri ne visada susilaukia palaikymo šalies viduje, juolabiau ir iš Rusijos pusės. *LRT*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentė Dalia Grybauskaitė tęsia pažintį su padėtimi šalyje. Šįkart „ant kilimėlio“ buvo iškviesti Generalinės prokuratūros vadovas Algimantas Valantinas ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Žimantas Pacevičius. Abu svečiai gavo pastabų dėl daromų klaidų, kurios kelia nerimą visuomenei. Kaip po D. Grybauskaitės ir generalinio prokuroro A. Valantino susitikimo pranešė prezidentės patarėjas Linas Balsys, „Prezidentė pasisakė prieš bet kokią politizavimą ir spaudimą prokuratūrai“. Valstybės vadovė taip pat pabrėžė, kad jos pačios, kaip valstybės vadovės, misija yra ginti Generalinės prokuratūros nepriklausomybę, tačiau akcentavo, kad prokuratūros darbe ne viskas gerai - bylų nagrinėtojams trūksta operatyvumo, viešumo - tokias darbo spragas prokuratūra turėtų kuo skubiau ištaisyti. Taip pat buvo aptartas prokuratūros reputacijos visuomenėje klausimas, būtent skandalai dėl viešųjų pirkimų.

Kiek vėliau susitikusi su STT vadovu Ž. Pacevičiumi Prezidentė atkreipė dėmesį, kad pagal korupcijos suvokimo indeksą Lietuva yra tarp dviejų prasčiausių šalių Europos Sąjungoje. Pasak D. Grybauskaitės, tai yra vienas indikatorių, parodančių, kad STT veikloje taip pat ne viskas gerai. Prezidentė nusivylusi, kad mažėja pradėtų ir baigtų bylų skaičius. Pasak L. Balsio, Prezidentė mano, kad STT prioritetai yra per platūs, todėl sunkmečiu juos reikėtų labiau išgryninti ir koncentruoti. Savo ruožtu Ž. Pacevičius gynėsi, jog už korupcijos lygį atsakinga ne vien STT. Pasak jo, tarnyba su turimais pajėgumais ir pinigais daro viską, ką gali.

Prieš išvykdamas atostogauti ministras pirmininkas Andrius Kubilius pasirašė potvarkį, kuriuo sudarė naują Tarpžinybinės komisiją kovai su korupcija koordinuoti. Šios komisijos pirminku paskirtas teisingumo ministras Remigijus Šimašius. Jos sudėtyje Vyriausybės kancleris, Vidaus reikalų, Ūkio, Finansų ministerijų atstovai, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo departamento, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Policijos departamento, Generalinės prokuratūros, kitų institucijų pareigūnai. Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius kitu potvarkiu sudarė darbo grupę, kuriai pavedė įvertinti statutinių valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo nuostatas. Darbo grupė įpareigota iki 2010 m. sausio 29 d. pateikti Vyriausybei išvadas dėl statutinių valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos tobulinimo ir pateikti teisės aktų projektus. Šiai darbo grupei, kurioje ne tik vidaus reikalų sistemos, ministerijų, Generalinės prokuratūros, bet ir profesinių sąjungų atstovai, vadovaus vidaus reikalų viceministras Stanislovas Liutkevičius.

Krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės vadovaujamai daro grupei pavesta įvertinti teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos politiką. Darbo grupė iki 2010 m. rugsėjo 1 d. turės pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos politiką reglamentuojančių nuostatų, o prireikus – teisės aktų projektus.

Lietuvos prezidentė nutarė grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti Statybos įstatymą, kuriame siūloma įteisinti iki 2006 m. spalio 31 d. baigtus savavališkus statinius. Prezidentės nuomone, siūlomos pataisos sudaro sąlygas visoms nelegalioms statyboms įteisinti. Jono Šimėno, Seimo Aplinkos komiteto pirmininko, pataisa papiktino visuomenines organizacijas, jai nepritarė Teisingumo ministerija, Aplinkos ministerija pasigedo anti-korupcinio vertinimo. „Statybos įstatymui trūksta skaidrumo, todėl jo efektyviai taikyti neįmanoma“, - rašoma Prezidentūros pranešime. Valstybės vadovė mano, kad pataisos piktybiškiems pažeidėjams sudaro galimybę pasinaudoti įstatymo neapibrėžtumu ir įteisinti netoleruotinas, visuomenės ir valstybės interesus pažeidžiančias nelegalias statybas. Prezidentė mano, kad įstatymas turi aiškiai nustatyti, kokiais atvejais gali būti leidžiama įsiteisinti savavališką statybą, o kokiais - ne.

Nuo rugpjūčio sumažės valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų algos. Seimo priimtas tai numatančias įstatymų pataisas pasirašė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Seimo narių atlyginimai 2009 metais mažinami jau trečią kartą. Nuo šių metų sausio iki rugpjūčio mėnesio Seimo nario alga sumažėjo 3920 litų (nuo 10 830 iki 6910 Lt), Seimo pirmininko - 5200 Lt (nuo 14390 iki 9190 Lt), jo pavaduotojų - 4510 Lt (nuo 12490 iki 7980 Lt). „Seimas ir Vyriausybė priima sprendimus, rodančius, jog esame solidarūs su visais Lietuvos žmonėmis, kurių pajamos dėl ekonominės situacijos sumažėjo. Išgyvenančioje ekonominę nuosmukį valstybėje turime veržtis diržus“, - sako Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Rimantas Jonas Dagys. Pasak komiteto pirmininko, šios kadencijos Seimas priėmė konkrečius sprendimus, leisiančius sutaupyti.

LGITIC

GRAŽINO AMERIKOS POPULIARUMĄ TARP EUROPIEČIŲ

JAV prez. Barack Obama grąžino Amerikos populiarumą tarp europiečių. Jam tapus JAV prezidentu europiečiai pradėjo kur kas geriau vertinti šalį, kuri daugeliui buvo tapusi atgrasi dėl prezidento George W. Bush pradėto karo Irake.

Tyrimas atskleidė, kad JAV palankiai vertina 75% prancūzų ir 70% britų. Pastarųjų yra 16% daugiau negu buvo pernai, o prancūzų ir vokiečių palankumas padidėjo net 30%. Tačiau Kaire musulmonams pasakyta B. Obamos kalba neturėjo absoliučiai jokio poveikio nei Turkijoje, nei Egipte ir Jordanijoje. Islamo pasaulyje požiūris į JAV nepasikeitė, o Izraelyje net pablogėjo 16% Vienintelė musulmoniška šalis, pradėjusi palankiau vertinti Ameriką - Indonezija, kurioje būdamas vaikas B. Obama keiserius metus gyveno.

Rusijos prez. D. Medvedev neišdriso iki pabaigos žaisti pagal JAV prez. B. Obamos pasiūlymą kartu dalyvauti Maskvoje JAV ir Rusijos pilietinės visuomenės forumo renginyje, nors tai buvo iš anksto suplanuota. D. Medvedev atsisakė.

AP

RUSIJA PRIEŠ JAV STEBĖTOJUS GRUZIJOJE

Amerikiečių nusiuntimas į Gruziją prisidėti prie Europos Sąjungos ugnies nutraukimo stebėjimo misijos būtų „itin žalingas“, liepos 28 d. sakė šaltinis Rusijos užsienio reikalų ministerijoje.

„Ši idėja įtraukti JAV stebėtojus į misiją yra itin žalinga, - naujienų agentūrai „Interfax“ sakė šaltinis. - Kas dėl JAV ir

Rusijos santykių, toks žingsnis tikrai jų nepagerintų, tik juos pablogintų pridėdamas naują erzinantį (veiksni)“.

„JAV dalyvavimas smarkiai padidins pasienio provokacijų tikimybę, atsižvelgus į JAV vaidmenį praėjusių metų įvykiuose“, - sakė jis, tikriausiai turėdamas omenyje Rusijos teiginius, kad

Vašingtonas padėjo išprovokuoti 2008 metų rugpjūčio karą Gruzijoje.

ITAR-TASS citavo šaltinį ministerijoje, sakiusį, kad ši idėja yra „visiškai nepriimtina“. Šie komentarai pasirodė kitą dieną po to, kai ES užsienio reikalų ministrai sutiko pratęsti savo stebėtojų misijos mandatą dar vieniems metams.

LRT

JAV GYNYBOS SEKRETORIUS ATVYKO Į IRAKĄ

JAV gynybos sekretorius Robert Gates liepos 28 d. netikėtai atvyko į Iraką. Su šios šalies vadovais jis aptarė saugumo ir amerikietišių ginklų tiekimo klausimus.

Irakas dar šiemet ketina nusipirkti iš JAV 18 naikintuvų F-16. Jie padės šaliai apsiginti nuo išorinių grėsmių, kai pasitrauks JAV pajėgos. Be to, Bagdadas norėtų įsigyti tankų, sraigtasparnių ir krovinių lėktuvų. Visa tai kainuos milijardus dolerių. Iki šiol pagrindiniai ginklų

tiekejai Irakui buvo Rusija, Kinija ir Prancūzija. R. Gates viešėdamas Irake taip pat siekė sutaisyti priešiškas etnines grupes. Jis apsilankė kurdų regiono sostinėje - Erbilyje.

JAV baiminasi, kad etninių grupių kova dėl gamtinių išteklių turtingų regionų gali pakenkti trapiam pastovumui ir paversti niekais pastarųjų metų pastangas atkurti saugumą Irake.

JAV išsipareigojo išvesti savo pajėgas iš Irako iki 2011.

LRT

Sprendimas dėl priešraketinio skydo

Jungtinės Valstijos vėliausiai rudens pradžioje priims galutinį sprendimą dėl amerikiečių priešraketinio skydo dislokacijos Rytų Europoje. Tai interviu radijo stočiai „Echo Moskv“ pareiškė JAV ambasadorius Rusijoje John Byerly.

Buvęs JAV prezidentas George W. Bush planavo Lenkijoje dislokuoti priešraketinio skydo gynybines raketas, o Čekijoje – radarą.

LRT

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento B. Obamos pusryčiai su Rusijos ministru pirmininku V. Putin (dešinėje) nebuvo malonūs.

Reuters nuotr.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PREZIDENTŲ PASITARIMUS NUSTELBĖ MINISTRAS PIRMININKAS

Pasaulio politikai sekė JAV prezidento vizitą Maskvoje. Apžvalgų rašytojams susidarė įspūdis, kad JAV prezidentas buvo labiau linkęs tartis su Rusijos prezidentu D. Medvedevu. Bet Rusijos ministras pirmininkas V. Putin buvęs gerai pasirošęs parodyti, kas yra ištikrųjų Rusijos vadas.

Oficialiam pasitarimui su prez. D. Medvedev buvo skirta daug laiko dviems susitikimams ir vakarienei jo namuose. Tačiau su min. pirm. tebuvo skirta vienos valandos pusryčiai. Bet jie truko daugiau negu dvi valandas. Orkestras buvo pasirošęs rusų tautiniais rūbais, bet nesugrojo nė vienos dainos, kad netrukdytų pokalbiui su V. Putin. Tartasi apie JAV ir Rusijos santykius ir Maskvos interesus. Pagal žurnalistams išsitarusių vyriausybės pareigūnų, pasibaigus oficialiam pasitarimui, B. Obama dar su V. Putin kalbėjosi verandoje. Buvo matyti, kad B. Obama ir V. Putin rimtai ginčijosi ir po to JAV prezidentas nesišypsodamas sėdo į savo šarvuotą limuziną labai susikaupęs.

Spaudos konferencijoje Maskvoje B. Obama buvo paklaustas, kas yra svarbiausias žmogus Rusijoje - D. Medvedev ar V. Putin. JAV prezidentas atsakė diplomatiškai: „Ši komanda dirba kaip tandemas“. Tai reiškia, kad B. Obamos noras parodyti Medvedev svarbesniu už V. Putin aiškiai nepavyko. Viena svarbiausių JAV ir Rusijos nesutarimo priežasčių yra Iranas ir JAV raketinės gynybos skydo rengimas Rytų Europoje. Tie dalykai liko neišspęsti. Rusija yra prieš branduolinio skydo įrengimus Lenkijoje ir Čekijoje. „Jei Irano branduolinės programos grėsmė bus pašalinta, tada neberekės ir skydo“, - pareiškė Maskvoje JAV prez. B. Obama. Norėdamas ir toliau bendrauti su D. Medvedev, B. Obama pasiūlė sudaryti prezidentų komisiją. Sutarta iki šių metų pabaigos paruošti naują sutartį branduolinių ginklų atsargų sumažinimui.

JAV prez. B. Obama pasisakė už Gruzijos teritorinį vientisumą. Už Ukrainos ir Gruzijos galimą priėmimą į NATO. Po JAV prezidento vizito Kremlius tuoj pasiuntė Rusijos patriarchą Kiril į Kijevą, kuris „ragino išsaugoti Rusijos ir Ukrainos tautų dvasinę vienybę“. Tuo pačiu metu Rusijos prezidentas pareiškė, kad Rusija nepritaria tų valstybių „tempimui“ į NATO. B. Obama pripažino žmogaus teisių nebuvimą ir kad Rusija turi ginti nuosavybės teisę, nevaržyti žiniasklaidos ir teismų. Jis taip pat buvo susitikęs ir su 8 Rusijos opozicijos atstovais, kurių sąrašą sudarė JAV ambasada Maskvoje. Be to, B. Obama pasakė, jog Kremlius turėtų amnestuoti „Jukos“ steigėją M. Chadarkovskij.

Pastaruoju metu ir Lietuvoje reklamuojama „pragmatiška Lietuvos užsienio politika“ Rusijos atvilgiu. Todėl užsienio reikalų ministro V. Ušacko sprendimas apdovanoti Rusijos užsienio žvalgybos agentą D. Cvetkovą Lietuvos tūkstantmečio žvaigžde yra daugeliui nesuprantamas reiškinys. Gal dėl to, kad jie kartu žaizdavo tenisą. Keista, kad tai vyksta, kai valdžioje konservatoriai, kurie visada būdavo priešiški Rusijai.

Tai nauji „pragmatiški santykiai su Rusija“. Bet JAV prez. B. Obama Rusiją kvietė bendradarbiauti be jokio jai pataikavimo, nes ateitis priklauso tik nuo pačios Maskvos geros valios.

S. Tūbėnas

MEDININKŲ BYLĄ TIRTI TRUKDO RUSIJA

Greičiau išnagrinėti Medininkų žudynių bylą ir baigti ikiteisminį tyrimą dėl Rusijoje esančių trijų įtariamųjų - Aleksandro Ryžovo, Česlavo Mlyniko ir Andrejaus Laktionovo - trukdo nenoriai su Lietuvos prokurorais bendraujančios Rusijos teisėsaugos institucijos.

Taip teigė Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento (ONKTD) vyriausiasis prokuroras Algimantas Kliunka.

„Trukdė Rusijos pozicija. Pastaruoju metu tik greičiau atsakyti pradėjo, seniau net neatsakydavo. Tiriant organizavimo versijas, bandant apklausti liudytojus buvo sakoma, kad tai prieštarauja valstybės nacionaliniams saugumo interesams (...) Nei vienai valstybei tikriausiai nepavyko iš Rusijos išgauti Rusijos piliečio pagal tarptautines konvencijas ir tarptautinius susitarimus“, - tvirtino teisėsaugininkas

Vilniaus apygardos teismas jau atvertė Medininkų žudynėmis kaltinamo Latvijos piliečio buvusio SSSR vidaus reikalų ministerijos vidaus kariuomenės Rygos ypatingos paskirties milicijos būrio (OMON) milicininko Konstantino Michailovo (buvusio Nikulino) bylą, tačiau kitų įtariamųjų į Lietuvos teritoriją atvežti nepavyksta.

Pasak A.Kliunkos, nuo to laiko, kai pavasarį buvo įteikti įtarimai Rusijoje sulaikytam A.Ryžovui, daugiau pagalbos iš Rusijos teisėsaugos nebuvo gauta. Jis, pasak A.Kliunkos, rusų kolegų taip ir nebuvo apklaustas.

„Jie pranešė, kad klausimas svarstomas, bet atsakymo nepateikė. Birželio pabaigoje vėl buvo pateiktas prašymas apklausti A.Ryžovą“, - tvirtino A.Kliunka.

Kitus įtariamuosius - taip pat buvusius „omonininkus“ - būrio vadą Č.Mlyniką ir šio būrio milicininką A.Laktionovą Rusijos teisėsauga atsisakė išduoti, nors A.Kliunkos teigimu, kai kurių įtariamųjų buvimo vieta Lietuvos teisėsaugai buvo žinoma, žinota, kad jie keisdavo gyvenamąsias vietas.

Taip pat, anot A.Kliunkos, sunku buvo apklausti ir liudytojus, kurių Rusijos teisėsauga taip pat neišduodavo.

„Jie neišduodavo, sakydavo, kad tai yra patraukimas baudžiamojon atsakomybėm, o patraukti baudžiamojon atsakomybėn jie negali (...) Kai kurie liudytojai buvo apklausti slapta užsienyje, daug anoniminių liudytojų. Liudytojai taip pat buvo apklausiami užsienyje įsikūrusiose Lietuvos diplomatinėse atstovybėse (...) Mes dalį žmonių surasdavome ir patys, bet jų dažnai neapklausdavo teigiant, kad jie gali tapti įtariamaisiais“, - sakė pareigūnas.

ONKTD vyriausiasis prokuroras atmetė kaltinimus, esą Generalinė prokuratūra turėtų kvalifikuoti dabar suimtojo K.Michailovo galimai atliktus veiksmus į karo nusikaltimą.

„Juk yra 15 veikų - karo nusikaltimų ir juos lyginant su šia sudėtimi arba visi požymiai neatitinka faktinių aplinkybių, arba trūksta vieno ar kito elemento“, - teigė A.Kliunka.

Be to, pasak A.Kliunkos, dabartinė kaltinime nurodyta

nusikaltimo sudėtis, tai yra, nužudymas dviejų ar daugiau asmenų dėl nukentėjusiojo asmens tarnybos ar piliečių pareigų vykdymo, numato griežčiausią įmanomą bausmę - laivės atėmimą nuo penkerių iki dvidešimties metų arba iki gyvos galvos.

Viešojoje erdvėje pasigirdusius kaltinimus dėl to, kad vienintelį Medininkuose gyvą likusį Tomą Šerną ar kitus nukentėjusiuosius turėtų ginti valstybės skirti gynėjai, A.Kliunka irgi atmetė.

Anot pareigūno, Generalinė prokuratūra tam neturi teisės, o ir pats kaltintojas atstovauja nukentėjusiesiems

„Byla yra nevilkinama, o pasirodę viešojoje erdvėje neigiami vertinimai yra prokurorų darbo paniekinimas“, - tvirtino ONKTD vyriausiasis prokuroras.

1991-ųjų liepos 31-osios rytą per žiaurų omonininkų išpuolį Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje buvo nužudyti Medininkų kelio poste budėję muitininkai Antanas Musteikis, Stanislovas Orlavičius, „Aro“ pareigūnai Algimantas Juozakas, Mindaugas Balavakas, kelių policijos darbuotojai Juozas Janonis ir Algirdas Kazlauskas.

Rugpjūčio 2 dieną ligoninėje mirė sunkiai sužeistas policininkas Ričardas Rabavičius. Gyvas liko tik sunkiai sužeistas buvęs muitininkas T.Šernas.

Per tyrimą surinkti duomenys prokurorams leidžia įtarti, kad šį nusikaltimą padarė buvusios Sovietų sąjungos ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) smogikai iš Rygos. *LGITIC*

VALSTYBĖ T. ŠERNUI NEPADEDA

Medininkų tragediją išgyvenęs Tomas Šernas teisme lieka be valstybės teisinės paramos, jam atstovauja privatus advokatas. T. Šernas pats asmeniškai yra sudaręs sutartį su advokatu Virginijumi Kaupu, kuris be atlygio padeda nukentėjusiajam Medininkuose, rašo „*Vilniaus diena*“. **„Manau, tai yra mano pareiga – padėti žmogui, gynusiam mane bei visą Lietuvą ir dėl to nukentėjusiam“**, – sakė V. Kaupas. Pasak jo, T. Šernas jau nebeieško galimybės gauti teisinę paramą iš valstybės. Pirmiausia todėl, kad jam padeda asmeninis advokatas, antra – nes procesas jau persikėlė į teismą. Teisinė parama aktualiausia buvo tuomet, kai dar vyko ikiteisminis tyrimas.

„Teisininkas tikrai reikalingas, nes nenoriu savo atsakymais, paliudijimais ar kokiais nors procedūriniais veiksmais palengvinti kaltinamajam dalios“, – dar vykstant

ikiteisminiam tyrimui yra sakęs T. Šernas.

Veikiantys Lietuvos įstatymai nenumato galimybės suteikti valstybės juridinę pagalbą Medininkuose nukentėjusiam ir vieninteliam gyvam likusiam žudynių liudinininkui T. Šernui. Tokia pagalba baudžiamosiose bylose priklauso tik įtariamiesiems padarius nusikaltimą.

Manyta, kad prokurorai perkvalifikuos kaltinimus ir Medininkų žudynes traktuos kaip nusikalstamą Lietuvos valstybės institucijų užpuolimą. Tada toms institucijoms, pirmiausia Muitinės ir Policijos departamentams, atsirastų galimybė arba skirti savo teisininką T. Šernui, arba skirti lėšų teisei pagalbai. Bet tokio perkvalifikavimo nebuvo.

Prokurorai tvirtina, kad pagal galiojančius teisės aktus ir išnagrinėjus visą bylos medžiagą nebuvo galimybių kitaip traktuoti Medininkų nusikaltimo.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Stasys Šedbaras sutinka, kad būtų galima atnaujinti diskusijas dėl valstybės teisinės paramos nukentėjusiems baudžiamosiose bylose. „Ypač jeigu tai susiesime su Lietuvos valstybės gynimu“, – teigė jis.

S. Šedbaras neatmetė, kad jau rudenį bus ieškoma galimų teisinių išeičių, siekiant išspręsti šią problemą. Kita vertus, pasak komiteto vadovo, ir esant dabartinei situacijai „galima rasti gana lanksčią ir kūrybišką išeitį“. „Toli gražu ne visada valstybės teisei pagalbai skiriami pinigai panaudojami efektyviai. Manau, būtų galima kiek lanksčiau pažvelgti į situaciją ir teisiškai padėti žmogui, gynusiam Lietuvos valstybę ir dėl to nukentėjusiam“.

Be to, anot politiko, nagrinėjant baudžiamąsias bylas nukentėjusiojo pusėje yra prokurorai, kurie iš esmės atlieka tos pusės teisinių interesų gynėjo vaidmenį. *LRT*

Paskirtajam kariuomenės vadui Arvydui Pociui Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė įteikė valdžios regalias.

www.president.lt

NATO GYNYBOS PLANAS – PO DVEJŲ METŲ

NATO gynybos planas Baltijos regionui gali atsirasti anksčiausiai tik po dvejų metų, teigia Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Todėl valstybės vadovė teigia, kad yra svarstyti na idėja šalyje turėti mišrų kariuomenės variantą.

Po kariuomenės vado prisaikdinimo ceremonijos krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė teigė, jog mūsų kariuomenė ir yra mišri, ją sudaro profesinė kariuomenė, aktyvusis, individualusis rezervas. „**Ir kariuomenė, ir visuomenė turi būti pasirengusios ginti savo tėvynę**, tai yra numatyta ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme“, – sakė R. Juknevičienė.

Mišrios kariuomenės šalininkas naujasis kariuomenės vadas generolas majoras **Arvydas Pocius** teigė gerai išmokęs Generalinio štabo tarnybos tarptautinį kursą Bundesvero vadovavimo akademijoje Hamburge, Vokietijoje, pamoką, kad kiekvienas vadas, kuris neturi rezervų, yra pasmerktas pralaimėjimui.

„Savanoriškasis rezervas pasiteisino. Prie jo, prie krašto apsaugos savanorių pajėgų turi prisijungti ir likusioji mūsų visuomenės dalis – jaunuoliai, kurie sulaukę šaukiamojo amžiaus turėtų gauti karybos pagrindus.

Tai nereiškia, kad jie turėtų būti pašaukti į šauktinių kariuomenę. Jie turėtų ateiti porai mėnesių, išmokti minimalių karybos pagrindų, kurie pravers norint apginti savo šeimą, artimą, taip pat reikalingų gyvenime dalykų, pavyzdžiui, kaip suteikti pirmąją medicininę pagalbą“, – sakė A. Pocius.

Tiek krašto apsaugos ministrė, tiek kariuomenės vadas teigė, jog taupoma krašto gynybos srityje turi būti atsakingai.

„Rezervai taupyti yra minimalūs, bet apie juos esame

pasiruošę sąžiningai kalbėtis su Finansų ministerija ir su visuomene. Turi būti užbrėžta tam tikra riba, kurią peržengus reikėtų atsisakyti kai kurių funkcijų“, – sakė R. Juknevičienė.

Tarp tų „kai kurių funkcijų“, kurių gali tekti atsisakyti pernelyg „suveržus diržus“, pasak ministrės, ir Ignalinos atominės elektrinės apsauga, ir gelbėjimo darbai atviroje jūroje.

Savo kalboje per prisaikdinimo ceremoniją kariuomenės vadas pažymėjo, kad apsaugoti Lietuvą nuo karinių grėsmių yra pagrindinis kariuomenės tikslas. „Kariuomenė turės apginti Lietuvą, dalyvauti sąjungininkų, NATO ir Europos Sąjungos bendrose operacijose bei pagal galimybes ir poreikį ateis į pagalbą civilinei valdžiai. Manau, kad dalyvavimas šiose veiklose turi būti proporcingas Lietuvos galimybėms, nepamirštant ir savo šalies gynybos“, – kalbėjo A. Pocius.

Po ceremonijos kariuomenės vadas teigė, jog iki šiol šiek tiek daugiau dėmesio buvo skiriama dalyvavimui tarptautinėse operacijose, o dabar dėl sunkmečio gali tekti ieškoti balanso.

„Žinau, kad buvo šiek tiek daugiau dėmesio skiriama dalyvavimui tarptautinėse operacijose, bet tai buvo logiška, kadangi tik prieš penkerius metus mes tapome NATO nariais ir reikėjo parodyti savo aktyvumą, dalyvavimą, įnašą į bendrą gynybos katilą. Dabar mes, įvertinę sunkmetį, galbūt rasime tą balansą, kad Lietuvos nacionaliniai interesai nenukentėtų“, – sakė A. Pocius. Po to jis teigė nemanantis, kad Lietuvai reikėtų trauktis, iš kurios nors savo tarptautinės operacijos, bet pridūrė, kad tokie sprendimai yra politiniai ir kariuomenė turi juos vykdyti.

Krašto apsaugos ministrė R. Juknevičienė vylėsi, kad naujasis kariuomenės vadas

bus autoritetu kariams. Tas, pasak ministrės, yra ypač svarbu sunkmečiu. „Sunkiu metu ateina generolas, kai kariuomenė yra sustingusi, apie plėtrą galvoti mūsų kariuomenė yra per maža, turėsime plėtoti ateityje. Sunkmetis dabar to nelaidžia. Jam teks įveikti tą nelengvą laikotarpį, įtikinti žmones motyvuoti juos“, – sakė R. Juknevičienė.

Kariuomenės vadas tiek kreipdamasis į karius per ceremoniją, tiek ir vėliau pakartojo, kad Lietuvai jau yra tekę išgyventi sunkių laikų ir sunku yra ne tik kariuomenei, bet ir visai Lietuvai. „Aš puikiai suprantu finansinę situaciją, bet prisimenu sunkiuosius 1991–1993 metus, tuo metu, kai čia buvo okupacinė kariuomenė, mes dešimteriopai tiek lėšų turėjome ir išgyvenome. Kai buvo ištis labai sunku, bet visi kartu surėmėme pečius, mes buvome stiprūs. **Ne tik kariuomenė, bet ir tauta turi suprasti, kad visai valstybei sunku, o ne tik prašyti, reikauti ar dejuoti, kad mažina atlyginimą, kompensacijas**“, – sakė A. Pocius.

Naujasis kariuomenės vadas teigė daug dėmesio skirsiantis didžiausio kariuomenės turtui – kariams. Jis savo kalboje griežtai pažymėjo, kad drausmės pažeidimai Lietuvos kariuomenėje nebus toleruojami, bus skiriama daug dėmesio karių sveikatos stiprinimui ir jų fiziniams pasirengimui. „Kariška pagarba turi būti užsitarnaujama abipusiai tarp visų rangų karių – eilinių, seržantų, puskarininkių ir karininkų. Jėga, baimė ir prievarta pagarba neužsitarnaujama“, – akcentavo A. Pocius.

Kariuomenės vadas žadėjo tęsti puskarininkių ir seržantų kuopų sustiprinimą panaudojant šią grandį Lietuvos kariuomenės stiprinimui, eilinių karių švietimui ir mokymui. *ELTA*

AGENTO-SMOGIKO BYLA PERDUOTA TEISMUI

Ignalinos rajono apylinkės prokuratūra Vilniaus apygardos teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje dėl Lietuvos gyventojų genocido vykdymo kaltinamas Lietuvos pilietis M. B.

Ikiteisminis tyrimas dėl Lietuvos partizanų žudymo buvo pradėtas 1994 m. rudenį. Buvo nustatyta, kad kaltinamasis M. B. būdamas Lietuvos TSR Valstybės saugumo ministerijos (MGB) agentas-smogikas nuo 1952 m. pavasario iki 1960 m., kartu su kitais MGB agentais 1952–1953 m. dalyvavo Lietuvos partizanų žudyje.

1952 m. vasarą jis drauge su kitais agentais-smogikais, apsimitęs Lietuvos partizanų, Ignalinos rajone keletą kartų buvo susitikęs su iškviestais į susitikimą „Vytauto“ apygardos partizanais. Susitikimų metu vieni Lietuvos partizanai buvo nužudyti, kiti – suimti ir perduoti Pabaltijo kariniam tribunolui. Taip pat buvo nustatyta, kad M. B. kartu su kitais agentais dalyvavo ir 1953 m. pavasarį Švenčionių rajone vykusiame dviejų Lietuvos partizanų nužudyje.

„Nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų ikiteisminių tyrimų sudėtingumą lemia didelis laiko tarpas nuo nusikaltimo, neišlikę gyvi galimi kaltininkai ir dauguma liudytojų, sudėtinga ir komplikuota archyvinės įrodosios medžiagos paieška Lietuvoje, tačiau šių nusikaltimų veikų išaiškinimas labai svarbus istorinio teisingumo

atkūrimui, baudžiamosios atsakomybės neišvengiamumo principo įgyvendinimui“, – vertindamas Ignalinos prokurorų atliktą darbą pabrėžė Lietuvos generalinis prokuroras Algimantas Valantinas. Įstatymas už genocido vykdymą numato laisvės atėmimą nuo penkerių iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimą iki gyvos galvos.

Kaltinamajam skirta kardomoji priemonė – rašytinis pasižadėjimas neišvykti.

1990–2008 m. laikotarpiu šalyje buvo pradėti ir atliekami 229 ikiteisminiai tyrimai dėl okupaciniu laikotarpiu padarytų nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų. Per minėtą laikotarpį 20 baudžiamųjų bylų 29 asmenų atžvilgiu buvo perduotos nagrinėti teismui, iš jų – 18 baudžiamųjų bylų su kaltinamuoju aktu, 2 bylos – prokuroro nutarimu dėl priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo. Praėjusiais metais buvo priimti procesiniai sprendimai inicijuoti 8 ikiteisminius tyrimus: 1 – dėl genocido (BK 99 str.), 3 – tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymo (BK 101 str.), 4 – dėl okupuotos valstybės civilių trėmimo (BK 102 str.).

„Kiekviena tokia byla yra didelis laimėjimas įgyvendinant teisingumą už nusikaltimus, kurie neturi senaties. Tikiu, kad prokurorai šiandien turi ryžto ištaisyti ankstesnių kolegų klaidas“, – pagrindinius prokuratūros veiklos uždavinius pavaldiniams priminė A. Valantinas. *LGITIC*

BARACK OBAMA TIKRAI JAV PILIETIS

Kai kurie amerikiečiai niekaip negali patikėti, kad prezidentu išsirinko JAV pilietį.

Viena sąmokslų teorijų šalininkų grupė baigia išvesti iš kantrybės Baltųjų rūmų pareigūnus, kuriems tenka nuolat kartoti, kad prezidentas Barack Obama tikrai yra JAV pilietis.

Kalbos apie tai, kad B.Obama iš tiesų gimė tėvo gimtinėje Kenijoje, o ne JAV Havajų valstijoje, pirmą kartą pasirodė dar prezidento rinkimų kampanijos metu, tačiau jie išpopuliarėjo būtent šią vasarą, kai milijonai amerikiečių atostogauja ir ieško pikantiškesnių naujienų.

Baltųjų rūmų atstovas Robert Gibbs neslėpė susierzinimo, kai spaudos konferencijos metu vienas žurnalistas jo paklausė, kaip galima būtų galutinai nutildyti visus sąmokslų teorijos šalininkus. „Turiu jums naujienų: prezidentas gimė Honolulu Havajuose, 50-ojoje nuostabiausios visame žemės paviršiuje valstybės

valstijoje. Jis yra JAV pilietis, – sakė R.Gibbs. - Prieš pusantų metų paprasčiau, kad gimimo liudijimas būtų paskelbtas internete, nes dievaži, jei turi gimimo liudijimą ir paskelbi jį internete, kokių dar gali kilti klausimų?“

B.Obamos gimimo liudijimą jau yra nuodugniai ištyrę Pensilvanijos universiteto Annenbergo valstybės politikos centro nepartinio projekto FactCheck.org vykdytojai. Jie nerado prie ko prikibti ir konstatavo, kad B.Obama teisėtai yra JAV pilietis.

Nepaisant, regis, neatremiamų įrodymų, šis klausimas niekaip nedingsta iš dešiniojos pakraipos radijo laidų ir kitų forumų. Teigiama, kad gimimo liudijimas yra klastotė siekiant nuslėpti faktą, kad B.Obama yra gimęs užsienyje ir negalėjo būti išrinktas JAV prezidentu. R.Gibbs tai tikrai nepatinka. „Yra 10 tūkšt. svarbesnių klausimų žmonėms šioje šalyje aptarinėti“, – sakė jis žurnalistams. *LRT*

GERAS PREZIDENTAS – PALAIMA ŠALIAI

Liepos 24 d. Šv. Sosto atstovas Lietuvoje apaštalinis nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi pasveikino prezidentę Dalią Grybauskaitę pradėjus eiti garbingas Respublikos vadovės pareigas ir pabrėžė: “Geras prezidentas – palaima šaliai”.

Susitikimo metu kalbėta apie nelengvą ekonominę situaciją Lietuvoje ir Bažnyčios vaidmenį valstybės gyvenime bei teikiant pagalbą žmonėms.

Atkreipęs dėmesį, kad ekonominė krizė lėmė žmonių pastangas ieškoti geresnio gyvenimo svetur ir palikti savo šalį, arkivyskupas L. Bonazzi pabrėžė, kad dėl to labai kenčia ir patys išvažiuojantieji, ir jų šeimos. Todėl, apaštalinio nuncijaus išitikinimu, būtina parama tokiems žmonėms ir jų artimiesiems.

D. Grybauskaitė pritarė, kad šio sunkmečio sąlygomis ypač svarbus Bažnyčios vaidmuo padedant šiuos sunkumus išgyventi.

Valstybės vadovė padėkojo

arkivyskupui už Bažnyčios jautrumą kenčiantiesiems, už jos humanitarinę pagalbą visiems, kam jos reikia.

Susitikime taip pat aptartas šių metų spalio mėnesį numatomas visų Lietuvoje reziduojančių ambasadorių susitikimas su prezidente.

Šv. Sosto atstovas Lietuvoje yra viso diplomatinio korpuso dekanas.

Šventojo Sosto apaštalinio nuncijaus arkivyskupo L. Bonazzi skiriamuosius raštus kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus priėmė gegužės 20-ąją.

Arkivyskupas L. Bonazzi yra ketvirtas Vilniuje reziduojantis apaštalinis nuncijus nuo tada, kai Šv. Sostas ir Lietuva 1991 m. rugpjūčio 30 d. atkūrė sovietų okupacijos sustabdytus dvišalius santykius.

Apaštališkasis nuncijus reziduoja Vilniuje išikūrusioje apaštalinėje nunciatūroje. Tas pats apaštališkasis nuncijus atstovauja Šventajam Sostui Estijoje ir Latvijoje. **LGITIC**

SUIMTA DEŠIMTYS KORUPCIJA UŽSIĖMUSIŲ POLITIKŲ IR RABINŲ

New York, liepos 24 d. JAV teisėsaugos agentai vykdami kovos su korupcija operaciją areštavo dešimtis politikų ir rabinų, kurie įtariamai dėl pinigų plovimo, politinio prievartavimo, kyšininkavimo ir net žmogaus organų kontrabandos.

Per šį areštą New Jersey valstijoje, kuri jau seniai laikoma viena labiausiai korumpuotų šalyje, suėmė 44 žmones. Tarp įtariamųjų yra penki rabinai, Hoboken, Sikokuso ir Ridgefield miestų merai, Jersey City mero pavaduotojas ir tarybos pirmininkas, du valstijos asamblėjos nariai ir daug kitų politikų, paskelbė kaltintojai. Prokuroro pareigas einantis Ralph Marra per spaudos konferenciją sakė, jog šie areštai rodo „visur plintantį viešojo sektoriaus korupcijos pobūdį šioje valstijoje”.

Pinigų plovimo tinklas, kaip įtariama, driekėsi nuo New Jersey ir New York iki Izraelio ir Šveicarijos, o JAV politikai lengvai išnaudojo valstijos įstatymų spragas ir kyšius vaizdavo kaip aukas kampanijoms. „Šie politikai noriai pasidavinėdavo, žydų dvasininkai savo plačią nusikalstamą veiklą slėpė už teisumo fasado”, - sakė R.Marra. Nors New Jersey labiau garsėja Italijos mafijos šeimomis, šiame nusikalstamame tinkle pagrindinį vaidmenį, kaip įtariama, atliko žydų dvasininkai.

Teisingumo departamento

pareiškime sakoma, kad šis tarptautinis tinklas „per labdaringas, ne pelno institucijas, kurias kontroliuoja rabinai New York ir New Jersey, išplėvė mažiausiai dešimtis milijonų dolerių”. Kyšininkavimas buvo susijęs su lėšų rinkimu atkaklioms merų ir miestų tarybų rinkimų kovoms.

Pareigūnai atliko kratas keliose sinagogose, o tarp areštuotų asmenų yra Sirijos žydų vyriausiasis rabinas Jungtinėse Valstijose.

Vienas rabinas, Levy Izhak Rosenbaum, taip pat buvo apkaltintas sąmokslu tarpininkauti parduodant žmogaus inkstą transplantacijai.

Pasak R.Marros, L. I. Rosenbaum „darbas buvo sugundyti pažeidžiamus žmones už 10 tūkst. dolerių atiduoti vieną savo inkstą, kurį jis ... (paskui) parduodavo už 160 tūkst. dolerių”.

Įtariama, kad žmogaus inkstais jis prekiaavo visą dešimtmetį.

Manoma, kad tai viena didžiausių tokio pobūdžio operacijų, kokios tik yra vykdytos šioje valstijoje, glaudžiais ryšiais susijusioje su organizuotu nusikalstamumu. Valstija garsėja dar ir tuo, kad joje vyksta populiaraus televizijos serialo apie mafiją „Sopranai” veiksmas.

Pareigūnai nurodė, kad minima operacija yra dalis 10 metų trunkančio ir dar nesibaigusio tyrimo kodiniu pavadinimu

Būrelis lietuvių prie Dariaus ir Girėno paminklo liepos 19 dieną Čikagoje prisiminė jų istorinio skrydžio prieš 76 metus liepos 17 d. sukaktį.

Z. Degučio nuotr.

LIETUVA ŽYDAMS UŽ TURĖTĄ TURTĄ GRAŽINS 128 MLN. LITŲ

Už prieškario metais turėtą turtą žydams bus kompensuota 128 mln. litų. Į šią sumą bus įskaiciuota ir dviejų pastatų Vilniuje vertė. Toks sprendimas buvo priimtas liepos 13 d. vykusiame Vyriausybės posėdyje. Seimui atitinkamą įstatymo projektą Ministrų Kabinetas ketina atiduoti artimiausiu metu, tačiau, prognozuojama, kad jis bus svarstomas tik rudenį.

Kaip po Vyriausybės posėdžio sakė I. e. p. teisingumo ministras Remigijus Šimašius, didžioji dalis sumos bus pradedama gražinti 2012 metais. Tik 3 mln. litų bus išmokėti iki 2011 metų kovo mėnesio, kurie patyrė genocidą Antrojo

pasaulinio karo metais.

Teisingumo ministras neslepia, jog ne visa žydų bendruomenė yra patenkinta siūlomu modeliu. Labiausiai nepatenkinti – Kauno žydai.

R.Šimašius yra sakęs, kad šiuo Vyriausybės sprendimu žydų turto istorija gali ir nesibaigti. “Mano asmeniniu manymu, ateityje šių klausimų gali būti keliama dar labai daug. Tai yra dėsninga, nes, Antrojo pasaulio karo metais padarius tiek perversmų ir sujaukimų, sunku tikėtis viską atstatyti vienu įstatymu. Tačiau Vyriausybė nėra numačiusi svarstyti ką nors daugiau”, - teigė I. e. p. teisingumo ministras. **LGITIC**

JAV Palestiniai skyrė 200 mln. dolerių

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton liepos 27 d. pareiškė, kad Izraelio ir Palestinos derybų atnaujinimas gali įvykti „artimoje

mu „Bid Rig”. Jei įtariamųjų kaltė bus pripažinta, jiems grės kalėjimo iki 20 metų bausmės už politinį prievartavimą ir pinigų plovimą, 10 metų kalėjimo bausmės už kyšio siūlymą pareigūnui, ir penkerių metų kalėjimas už sąmokslą gabenti žmogaus organus.

Valstijos gubernatorius, demokratas John Corzine sakė, kad „korupcijos mastas, kurį matome, ... yra paprasčiausiai siaubingas ir negali būti toleruojamas”.

FTB agentas Weysan Dun suskubo neigti bet kokius politinius motyvus dėl šių areštų, kurių dauguma, regis, susiję su demokratais. „Šis tyrimas apėmė daug abiejų politinių partijų administracijų, - sakė jis. - Kalbama ne apie politiką ir tikrai ne apie religiją, bet apie nusikaltėlius, kurie naudojaosi politika ir religija”.

TVF giria Lietuvą už sumažintą biudžetą

Tarptautinis valiutos fondas pagyrė Lietuvą už jos politikų patvirtintus biudžeto karpymus ir teigia, kad tai padės Vyriausybei suvaldyti didėjančią biudžeto deficitą.

Lietuvos padidintas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir sumažintos kitos išlaidos prisidės prie geresnio fiskalinio reguliavimo, teigiama šiandien išplatintame Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pranešime spaudai.

„Mes sveikiname vakarykštį parlamento sprendimą antrą kartą šiemet sumažinti biudžetą. Tai labai svarbus ir toliaregiškas žingsnis sutvirtinant valstybės viešuosius finansus, kuris buvo tiesiog būtinas“, - rašoma TVF pranešime.

Seimas pritarė antram biudžeto karpymui šiais metais – šįkart 2 mlrd. Lt. Už biudžetą nebalsavo koalicinė Tautos prisikėlimo frakcija.

Šių metų valstybės biudžeto pajamos sumažintos nuo 22,879 mlrd. Lt iki 20,814 mlrd. Lt. Biudžeto išlaidos šiemet sieks 25,635 mlrd. Lt.

Be to, Seimas pritarė PVM tarifo didinimui nuo 19% iki 21%. Mokestis kils nuo rudens.

SKELBIAMAS SKULPTŪRINIS KONKURSAS

Skelbiamas nemokamas viešas konkursas sukurti paminklą kovotojų, žuvusių už Lietuvos laisvę Motinai. Vieta paminklui paskirta Kaune, Vytauto prospekte, buvusiose kapinėse. Kviečiame dalyvauti ir pateikti savo eskizus ir idėjas skulptorius profesionalus ir mėgėjus. Projektus ar maketus siųsti į LPKTS būstinę Kaune, Laisvės al. 39, LT 44309 Kaunas, Lietuva, iki 2009 m. spalio 1 d. 12 val. Prie projekto turi būti nurodyti

autorius vardas, pavardė, adresas, telefono numeris. Konkursui pateikiamų projektų skaičius ir mastelis viename asmeniui neribojami.

Projektų ir maketų paroda veiks LPKTS būstinės salėje iki 2009 m. spalio 15 d. Maloniai kviečiame dalyvauti, kreipkitės tel. (8 37) 323 214, mob. 8 656 27 860, el. paštas tremtinys@erdves.lt, lpkts@erdves.lt.

Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos valdyba

DANGUS VERKIA KARTU

Algis Virvytis

Šiandien labai skausminga metinio Gedulo diena: Worcester ir Brockton, MA lietuviams: prieš metus, paskutinį sekmadienį, 2008 m. birželio mėnesį per Švento Petro ir Povilo šventę uždarė abi bažnyčias. Praslinko skaudūs metai. Šiandien neiškentę vyko aplankyti šv. Kazimiero bažnyčią Brockton, MA.

Bažnyčia išdidžiai laikė savo bokštą lietingos dienos juoduose debesyse. Bažnyčia vieniša, apleista verkia, nuo stogo srautelis lietaus kaip mūsų ašaros tą skaudžią dieną tekėjo skruostais.

Akyse grįžta prieš metus matytas vaizdas: pilna bažnyčia, net ant laiptų stovi žmonės, jauni, senukai lietuviai, mišrios šeimos, kitataučiai. Mertina tyła, retkarčiais pasigirsta nesuvaldomas kūkčiojimas, atsidūsimai gilūs, pašnibždomis trumpi pokalbiai, mažytis vaikiukas nesupranta kalba kažką, pasakoja savo lietuviui tėvui sėdėdamas ant jo rankos. Tėvas jį tildė. Stipriais žingsniais prie švento altoriaus atėjo keturi raudonai apsirengę kunigai, sustoja, meldžiasi lotynų kalba, kurios nesupratome. Angliškai kalbantis, kitas lietuviškai, pasakė po pamokslą, kurių gal niekas nesiklausė. Bendrai sakant, ragino pereiti amerikonių bažnyčion. Maldos baigėsi, palengva tikintieji skirstėsi, kiti dar klūpojo ir meldėsi, apstulbę liko dar ilgai. Visi šluostėsi ašaras, dar kiti dairėsi, žiūrėjo į gražius spalvotus didelius langus, stacijų statulėles dovanotas atskirų šeimų, asmenų prisiminimui savo artimųjų. Su giliu sielvartu širdyje klūpo ant kelių pasakyti paskutinę maldelę, palengva po vienas kitoėjo palikdami uždaramą mūsų **Kristaus mokslų auklėjimo centrą ir tautiškumo židinį.**

Šiandien vėl stovime prieš verkiančią mūsų mylimą bažnyčią, vėl ašaros. Praeiviai žvilgteli, ateina dvi lietuviškos senutės ir senukas. Stoja šalia, verkia ir žegnojasi klaupdami ant šlapio grindinio.

Atsisveikindami su senute bažnyčia, pasiunčiame jai bučinius, palinkime: „būk stipri, nepasiduok, grįžk pas mus“. Pasakę sudiev senukams, atsisukdami einame į automobilius važiuoti namo.

Namuose pasimeldėme, tylos minute dar kartą prisimename tuos gražius krikščioniškus ir tautinius laikus.

Šiandien, metams praslinkus, mūsų mylima bažnyčia stovi vienui viena, apleista, lyg lietuviškos senutės Sibiro taigoje.

Ši bažnyčia mums visiems lietuviams buvo tikėjimo ir

tautybės centras. Melsdavomės Dievuliui dėkodami, melsdavomės Dievo prašydami, visi apylinkių lietuviai čia atvykdavo net iš toli. Po šventų Mišių eidavome į bažnyčios žemutinę dalį, ten susitikdavo seniai ir neseniai matytus ir pažįstamus priekavutės. Visos tautinės šventės ir minėjimai, koncertai, chorai, solistės ir solistai. Pilnutėlė salė. Tarpusavyje žmonės kalbėdavosi kaip bičių avilyje iki programai prasidedant. Pakeldavo mūsų širdis aukštyr tikėjime ir patriotizme, užkurdavo gilesnę meilę ugnimi mūsų nuvargintai Lietuvai. O dabar?

Jau nėra ne tik religinio, bet ir kultūrinio lietuvių centro pietų rytinėje MA valstijoje.

Liūdnai byloja didelė lenta, aukso raidėmis rašanti bažnyčios pardavimą. Uždaramė aukcione dar ir šiandien bandoma parduoti mūsų bažnyčią. Pernai pasiteiravau apie pirkimo sąlygas. Galima pirkti tik visus pastatus kartu, mūsų šv. Kazimiero bažnyčią, mokyklą, kur tūkstančiai lietuviukų mokėsi, vienuolyną ir kleboniją. Pardavėjas sakė, tikisi gauti ne mažiau kaip 3 milijonus dolerių. Prieš keletą dienų pasiteiravau apie mūsų bažnyčią. Dabar jau viską parduotų už 1,5 milijonų dolerių, gal net pigiau ar pavieniui, gražuolę kleboniją apie 275,000, mokyklą 300,000, vienuolyną už 250,000 ir bažnyčią gal apie 400,000.

Būtų labai gražu ir garbinga, kad atsirastų bent vienas ar keli lietuviai ir nupirktų mūsų bažnyčią, rastume kunigą melstis kartu, vėl švęstume tautines šventes ir pasilinksminti, pasiklausyti „Ažuolai žaliuos“...

Gal neatsiras negailėstinas pirklys, kuris matys tik dolerius ir didelį pelną pavertus mūsų šv. Kazimiero bažnyčią į daugiabutį, parduotuves ar sandėlį...

Lietuvoje geri kunigai ir mūsų krikščioniškas tikėjimas išlaikė mus gerais, Dievą ir tėvynę mylinčiais lietuviais, patriotais. Vyskupas Motiejus Valančius, vyskupas Antanas Baranauskas, kunigas ir daktorius Jagminai. Tie ir daugelis kitų gerų lietuvių uždegė Dievo ir Tėvynės meilę mūsų širdyse. Todėl mes kovojome, priešai mūsų nenugalėjo, mes nepalūžome. Per bažnyčias Lietuvoje buvo steigiamos religinės kartu ir tautinės organizacijos. Kunigai su meile Dievui ir Lietuvai skirdavo daug pastangų ir laiko auklėti Lietuvos žmones, vyrus, moteris ir vaikus, gerbti savo tėvus, mylėti savo artimą kaip

pats save, mylėti tėvynę, ginti nuo priešų...

Sukūrė moterų draugijas - tretininkes, pavasarininkes ir t.t.; žurnalus - moterims „Žvaigždė“, jaunimui „Žvaigždutė ir kitus. Prisidėjo prie senelių prieglaudų plėtos ir t.t.

Visus garbingus darbus vyskupų ir kunigų Lietuvai čia neaprašysiu, tik trumpai noriu pabrėžti katalikų vyskupų, kunigų, parapijų brangią reikšmę mūsų Lietuvoje. Per tikėjimą mes stiprėjome augančia Tėvynės meile.

Imkime gerą pavyzdį iš žydų: juos vienija tikėjimas, jie nepalūžta, kaip Gibraltro uola atlaiko visus puolimus, persekiojimus, žudynes, nes jų Dievas yra ir jų Tėvynė.

O mes, ar išsilaikysime. Manau, kad ne...

CICERO, IL

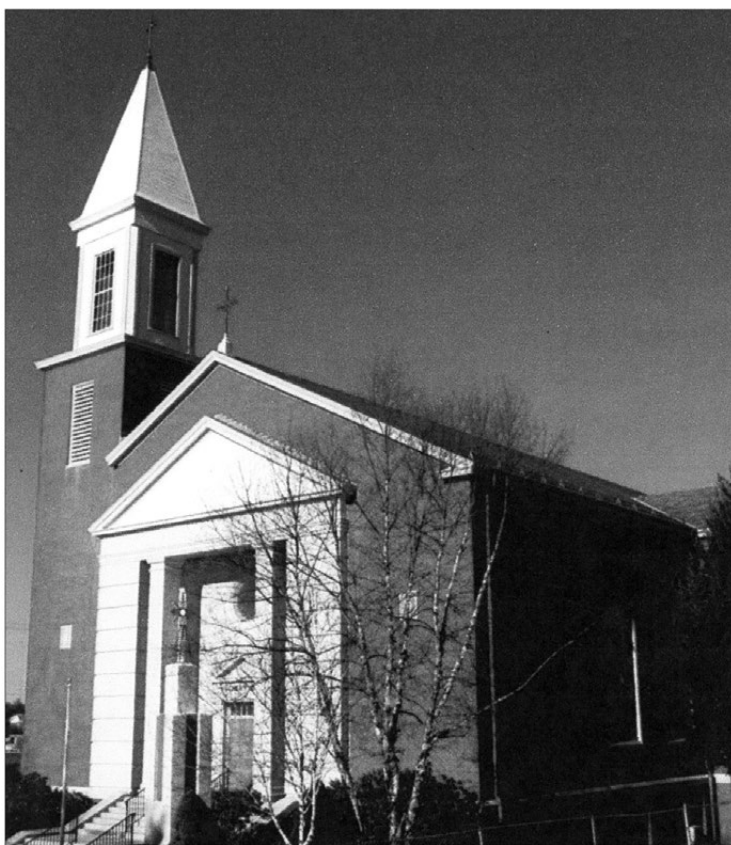
LIETUVIŲ SUSIBŪRIME

Liepos 19 d. rytą po atlaikytų šv. Mišių šv. Antano bažnyčioje į parapijos buvusios mokyklos pastatą lietuviams skirtą kambarį susirinkę mūsų tautiečiai išklusė įdomių kalbėtojų.

Pirmasis pasisakė šv. Mišias laikęs Cicero lietuvių dvasios vadas kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuriam tą rytą nereikėjo dalyvauti pamaldose Marquette Parko lietuvių bažnyčioje. Dvasiškis papasakojo įdomų nutikimą, matytą birželio 27 d. (šeštadienio) vakare šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Tą vakarą šventovė buvo pilna daugiausia filipiniečių kilmės tikinčiųjų, nes čia lankėsi iš Filipinų atvykęs pasaulietis Carmelo Cortez.

Pradžioje buvo sukalbėtas rožinis, o po to atnašauta šv. Mišių auka, kurioje dalyvavo kun. K. Trimakas, kun. klebonas Anthony Markus ir diakonas Vito Paškauskas.

Svečias iš Filipinų pakvietė tris dvasiškius, kuriems padavė po plastmasinį buteliuką geriamojo vandens ir paprašė atkimšti bei paragauti. Tas vanduo atrodė kaip normalus geriamasis vanduo. Tada filipinietis išpylė iš tų trijų buteliukų vandenį į stiklinį permatomą dubenį ir paprašė jį įmerkti savo turimus rožančius. Tai padarius, vanduo pradėjo putoti, pasidarė lyg muilinas. Tuomet filipinietis paprašė rožančius išimti ir pauostyti. Išėmus juos iš vandens, rožančiai kvepėjo švelniu rožių kvapu. Kvepėjo ne tik rožančiai, bet ir rankos. Dar bent porą dienų jautėsi rožių kvapas, nors rankos buvo kasdien plaunamos. Rožančius, nors ir visiškai sausas, ir dabar tebekvepia maloniu rožių žie-

Buvusi lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia Brockton, MA.

dų kvapu.

Svečias nesididžiavo šiuo, galima sakyti, stebuklu ir nepriskyrė sau galios valdyti įvykius: jis tik paaiškino, jog ne jis valdo įvykius, ir tvirtino, kad prieš 18 metų (1991-aisiais) jam pasirodė šv. Mergelė Marija, kuri pakaitė visą jo gyvenimą. Ji ragino žmonėms skelbti, jog Jėzus Kristus yra Eucharistijoje, kad žmonės melstųsi už kunigus, o ji pati pasivadino Eucharistijos ir Malonės Motina.

Beje, Carmelo Cortez yra Filipinų vyskupijos liturginės komisijos narys ir plačiai važinėja po visą Ameriką bei daro savotiškus stebuklus.

Išpūdžiai iš Lietuvos

Susiejime po kun. dr. K. Trimako kalbėjo neseniai iš Lietuvos grįžusi Birutė Zalatorienė, tėvynėje svečiavusi nuo gegužės pradžios. Ji turėjo daug ko papasakoti, nes patyrė nemažai išpūdžių. Stebėjo ne tik prezidentinius, bet ir Europos Parlamento rinkimus, JAV ambasadorių Lietuvoje pasikeitimą (dabar šią poziciją perėmė moteris).

ŽUVO SENIAUSIAS BUFFALO LIETUVIS

Alfonsas Sakavičius, 97-nių metų, lazdiųjietis, buvo užmuštas netoli savo namų šių metų liepos pirmą dieną. Išėjęs pasivaikščioti ėjo skersai gatvę ir buvo mirtinai trenktas pravažiuojančio “hybrid” automobilio, kuris beveik nedaro garso.

A. Sakavičius gyveno Buffalo, NY nuo penkiasdešimt pirmųjų metų iki išėję į pensiją dirbo Williams bendrovėje. Buvo narys, kūrėjas Buffalo Lietuvių klubo. Buvo klubo valdyboje keletą kartų per klubo keturiasdešimt metų laikotarpį. Šalia Buffalo veiklos, jis tankiai dalyvavo Niagara pusiasalio lietuvių

Birutė matė ir visą Dainų šventę, kuri prasidėjo liepos 1-ąją ir baigėsi liepos 6-ąją, kai vyko pagrindinė dalis – Dainų šventės programa Vingio parke. Gerai, kad šios šventės nesugadino lietus – ji prasidėjo tik 4 val. po pietų.

B. Zalatorienė papasakojo nemažai įdomių dalykų, kuriuos visus šioje trumpoje žinutėje sunku ir suminėti. Ji parsivežė lietuviškų saldainių, kiekvienas lankytojas turėjo progą jų paragauti. Mindaugas Bielskus susirinkusius palepino lietuvišku raguoliu.

Susibūrime lankėsi ir Lietuvoje ilgesnį laiką buvusi visuomenės veikėja Marija Remienė, kuri žadėjo pakalbėti kitą kartą. Ji atsinešė kelis egzempliorius didžiulio leidinio, pavadinto “Draugai” – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę” ir kai kurie tautiečiai turėjo progą bent trumpai juo pasigėrėti.

Taip pat susirinkimo metu buvo pasidžiaugta dideliu tautiečių būriu, kuris atėjo prie lietuviško koplystulpio sugiedoti Lietuvos himno liepos 5 d.

Edvardas Šulaitis

tarpe.

Mėgo žūklę, golfą ir medžioklę. Ypač daug laiko praleisdavo su čia gimusiais lietuviais, pasakodamas jiems apie Lietuvą, ir ypač apie medžioklę Lietuvoje.

Buffalo mieste velionis paliko žmoną Adrienne, sūnų Rimantą Kaune ir dukrą Vidą Karmėlavoje. Taip pat daug provaikių ir tolimesnių giminių.

Vis mažėjantis Buffalo lietuvių būrelis neteko paskutinio lietuviškos veiklos organizatoriaus. Dabar mieste ir apylinkėse gyvena tik aštuoni lietuviai.

Algirdas Gamžiukas, M.D.

SVEIKINAME JUBILIATĄ DOMĄ ADOMAITĮ

Kai liepos 25 dieną įžengė į „Seklyčios“ restoraną, Čikagoje, jį pasitiko gausus būrys draugų, bendraminčių ir giminių grojant maršo muzikai ir visiems plojant. S. ir V. Jagminų muzikai nutilus, prel. Ignas Urbonas savo nekasdienišku žodžiu prašė Visagali laiminti mūsų tautos ažuolą Domą Adomaitį, švenčiantį šimtąjį gimtadienį liepos 29 d.

Lietuvos genocido parodos organizatorius ir jos siuntėjas į Lietuvą kartu su išeivijos dailininkų kūriniais. Parašė ir išleido dailininko „Mikas J. Šileikis“ monografiją ir pagaliau knygos autorius „Laisvųjų ištvermės vaisius“. Ištesėjo pažadą, kai Lietuva taps laisva, išsiųsti visus „Čiurlionio“ galerijoje surinktus kūrinius - paveikslus, kuriuos sukūrė

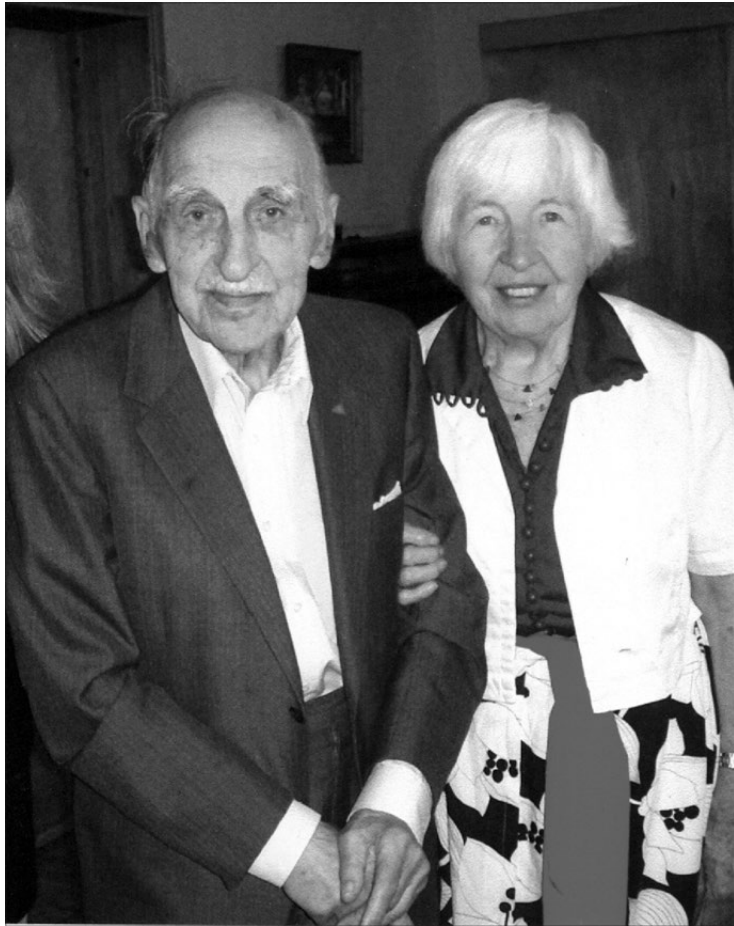
Šventės programą vedė Vytautas Radžius, „Dirvos“ redaktorius.

Dalia Sokienė skaito Lietuvos Dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio sveikinimą.

Kalba jubilias Domas Adomaitis savo šimtmečio šventėje.

Dr. Rožė Šomkaitė su dėde jo gimtadienio šventėje.

Mūsų ažuolai – šimtmetis Domas Adomaitis ir tik metais jaunesnis prelatas kun. Ignas Urbonas.

Čiurlionio galerijos Inc. pirm. Leonas Maskaliūnas sveikina pirmąjį galerijos pirmininką ir steigėją Domą Adomaitį.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas Petras Buchas sveikina Domą Adomaitį švenčiantį šimtą metų.

Čiurlionio galerijos Jaunimo centre direktorė Laima Apanavičienė taria sveikinimo žodį.

praėjusioje „Dirvos“ laidoje). Taip pat giminaičių pasveikinimą iš Šiaulių ir Margučio II radijo. Į šventę pagerbti jubiliatą atvyko Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas Petras Buchas, kuris tarė turiningą žodį, dabartiniam „Dirvos“ mecenatui. Pasveikinimą tarė dabartinis Čiurlionio galerijos, Inc. pirmininkas Leonas Maskaliūnas. Jubiliatą sveikino „Čiurlionio“ galerijos Jaunimo centre direktorė Laima Apanavičienė, susipažinusi su visa tos galerijos istorija. Savo dėdę Domą Adomaitį sveikino dr. Rožė Šomkaitė, atvykusi iš New Jersey valstijos.

Pokylio metu skambėjo

dainos, kurias vedė akordeonistė S. Jagminienė. Nuotaika buvo pakili, linksma, o pats sukaktuvininkas vaikščiojo po salę ir šnekėjosi su jį atvykusiais pagerbti. Kai dėkodamas visiems jis sakė savo kalbą, visus stebino savo tvirtu balsu ir turingu minčių dėstymu - nesijautė, kad būtų šimtas metų Korp. Neo-Lithuania nariui, 1936 m. baigusiam Vytauto Didžiojo universitetą ir įsigijusiam inžinieriaus diplomą. Apie jo išpūdingus darbus mūsų tautai ir šiam kraštui galima skaityti jo išleistoje ir žurnalistės D. Škiudaitės redaguotoje knygoje, kuri išleista Lietuvoje ir ten išplatinta.

VR

Tai ne eilinė proga prisiminti jubilato atliktus darbus. Juk tai vienas mūsų „Čiurlionio“ galerijos steigėjų ir ilgametis pirmininkas, visą gyvenimą besisielojantis lietuvių kalbos išlaikymu, mūsų protėvių kilme, tautos kultūros plėtra, lietuviško meno kūrimu užsienyje ir jo išlikimu. Todėl mūsų tautos išlikimo klausimais rašė mūsų ir anglų spaudoje. Lietuvos laisvės kėlimas buvo jo gyvenimo principinis dalykas. Tad jis „Lietuvių balso“ laikraščio steigėjas, redakcinės kolegijos narys,

išeivijos dailininkai į Tėvynę. Todėl Domas Adomaitis ir jo bendradarbiai jaučiasi įvykdę „Čiurlionio“ galerijos steigėjų, dailininko Zenono Kolbos, Adomo Varno, Miko Šileikio, Jono Tričio, Antano Skupo-Cooper pagrindinį tikslą - išeivijos dailininkų dovaną Lietuvai.

Amerikoje jo veikla tęsėsi po kasdieninio darbo įmonėje cheminių tyrimų srityje. Čia jis - išradėjas, užpatentavęs 17 išradimų. „Marbon Chemical Co.“ laboratorijoje išrado plastiką, kuris pakeitė varį. Jis

surado kaip padaryti plastikinio butelio dugną, kad jis su mineraliniu vandeniu tvirtai stovėtų. Ne šio rašinio tikslas išminėti visus jo atliktus darbus, kurių yra didelė gausybė, svarbių žmonijai.

Domo Adomaičio šventėje didžiulį išpūdį padarė, kad Lietuva jį pasveikino tūkstantmečio vardo paminėjimo proga. Dalia Sokienė perskaitė gautą Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio prasmingą sveikinimą (sveikinimas buvo spausdintas

Solenizantas tarp savo giminaičių dukrų, o prie stalo – Angelė Lawler, Angelė Katelienė, dr. Birutė Kasakaitienė ir Marija Barienė.

Zigmo Degučio nuotraukos.

IŠ LIETUVOS EMIGRAVO

Lietuvos Statistikos departamento vertinimais, 2008 m. iš Lietuvos į užsienį nuolat gyventi išvyko 23,7 tūkst. gyventojų, tai 2,8 tūkst. mažiau negu 2007 m., o imigravo – 9,3 tūkst. žmonių, tai 0,7 tūkst. daugiau negu 2007 m. Didžiąją dalį migrantų sudarė Lietuvos piliečiai (2008 m. – 79% emigrantų ir 68% imigrantų).

Tarptautinei migracijai įtakos turėjo suprastėjusi ekonominė ir finansinė šalies padėtis, sparčiai didėjantis nedarbas ir mažėjantis laisvų darbo vietų skaičius.

Nuo pat įstojimo į Europos Sąjungą Lietuvoje išlieka ta pati tendencija: daugiau negu du trečdaliai emigrantų išvykimo tikslo šalimi renkas Europos Sąjungos valstybę narę. 2008 m. į Jungtinę Karalystę emigravo 26 procentai emigrantų, Airiją – 12, Vokietiją – 8, Ispaniją – 5 procentai. Išvykstama nuolat gyventi ir į JAV (11% visų emigrantų), Rusijos Federaciją, Baltarusiją (po 6%).

Statistikos departamento vertinimais, 2008 m. savo išvykimą deklaravo 17,0 tūkst. (72%), emigrantų, nedeklaravo – 6,7 tūkst. (28%), 2007 m. – atitinkamai 13,8 tūkst. (52%) ir 12,7 tūkst. (48%).

Lietuva ir toliau pirmauja Europos Sąjungoje pagal emigracijos mastą. Išankstiniais Europos Bendrijų statistikos tarnybos (Eurostato) duomenimis, 2008 m. neigiamas emigravusių ir imigravusių asmenų skaičiaus skirtumas 1000 gyventojų buvo tik keturiose Europos Sąjungos valstybėse narėse – Lietuvoje (–2,3), Latvijoje (–1,1), Lenkijoje (–0,4) ir Bulgarijoje (–0,2).

Migruoja daugiausia jauni darbingo amžiaus žmonės: kas antras migrantas yra 20–34 metų amžiaus (47% emigravusiųjų ir 46% imigravusiųjų).

Daugiausia emigravo jaunų žmonių

2008 m. penktadalį visų emigrantų sudarė 25–29 metų amžiaus gyventojai, 13% – 20–24 metų, 14% – 30–34 metų, 2007 m. – atitinkamai 18, 13 ir 14%. Kas šeštas emigrantas buvo iki 18 metų amžiaus (2007 m. – kas penktas). Pagyvenę gyventojai (60 metų ir vyresnio amžiaus) 2008 m. sudarė 3 procentus visų emigrantų, 2007 m. – 4 procentus.

2008 m. daugiau negu 40% 18 metų ir vyresnio amžiaus išvykusiųjų į užsienį nuolat gyventi nebuvo susituokę, o 43% vyrų ir 37 procentai moterų buvo susituokę. Beveik penktadalį (17%) šio amžiaus

Pirmasis Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės vizitas užsienyje: Švedijos premjeras F. Reinfeld, atrodo, patenkintas jos draugyste.

LR nuotr.

RUSŲ PROPAGANDININKAS NEJSILEISTAS

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA). Lietuvos pasienio pareigūnams ketvirtadienį atsisakius įleisti į šalį ir iš traukinio pasienyje išlaipinus Rusijos valstybinę propagandininką, buvusį prezidento tarpreiginių ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis valdybos viršininką Modestą Kolerovą Prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė, kad taip Lietuva vykdo savo sprendimus.

„Kiek žinau, šis žmogus yra paskelbtas persona *non grata*. Lietuva vykdo savo sprendimus“, – ketvirtadienį spaudos konferencijoje sakė šalies vadovė.

Rusijos propagandinės informacinės agentūros „Regnum“ vadovas M. Kolerovas traukiniu vyko į Vilnių dalyvauti apskritojo stalo diskusijoje apie Rusijos emigravusių moterų ir kiek daugiau nei dešimtadalį (13%) vyrų buvo išsituokę.

Emigravo dėl darbo

Emigracijos priežastys beveik nesikeičia. 2007–2008 m. dauguma (70%) emigrantų išvyko į užsienį dirbti. 2008 m. kas dešimtas emigrantas išvyko mokytis, 2007 m. – kas aštuntas. Dėl šeiminių aplinkybių, t. y. kai išvykstama pas anksčiau emigravusius šeimos narius ar sudarius santuoką su užsieniečiu, 2008–2007 m. išvyko 8 procentai visų emigrantų.

LGITIC

ir Lietuvos santykius. „Mane išlaipino iš traukinio Lietuvos pasieniečiai, paaiškinę, kad yra oficialus draudimas man įvažiuoti į Lietuvos teritoriją“, – „Interfax“ sakė M. Kolerovas.

Iki 2007 metų spalio pabaigos M. Kolerovas buvo prezidento administracijos tarpreiginių ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis valdybos viršininkas.

Pasak jo, jis važiavo į Vilnių laikraščio „Litovskij kurjer“ kvietimu. „Šis leidinys kreipėsi į Lietuvos užsienio reikalų ministeriją, o ten pasakė, kad nieko nežina apie šį incidentą, kad jie nedavė jokių nurodymų“, – sakė M. Kolerovas.

Jis pridūrė, kad šiuo metu jis yra Lietuvos teritorijoje ir laukia, kol bus išsiųstas į Baltarusiją. „Mane žadėjo išsiųsti iš Lietuvos 16.00 val. Maskvos laiku“, – sakė M. Kolerovas.

Migracijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos yra įtraukęs M. Kolerovą į nepageidaujamų asmenų sąrašą.

Dirbdamas Kremliaus administracijoje M. Kolerovas turėjo rūpintis ryšiais su buvusiomis Sovietų Sąjungos respublikomis. Tačiau jo rūpestis buvo ne tik kultūriniai mainai, bet ir rusų mažumų globojimas, Rusijos interesų gynimas ir propagavimas.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sako sutiksianti, kad į Lietuvą būtų perkelti Jungtinių Valstijų Gvantanamo bazėje laikomi kaliniai tik tokiu atveju, jeigu gaus patikinimą, kad jų keliama saugumo rizika yra valdoma. „Sprendimą priimsiu, kai gausiu atsakymus, ar rizikos yra valdomos ir kuri institucija prisiims už jų valdymą atsakomybę. Aš negaliu rizikuoti Lietuvos valstybės ir žmonių saugumu, jeigu tokių garantijų negausiu“, – sakė D. Grybauskaitė per spaudos konferenciją. Valstybės vadovė teigė sprendimo dėl kalinių iš Gvantanamo kol kas nepriėmusi. Esą šiuo metu dėl to konsultuojamasi su atitinkamomis šalies žinybomis ir JAV administracija. „Man labai svarbu, kokios kyla rizikos Lietuvos žmonėms ir valstybei, priėmus tokį žmogų“, – akcentavo D. Grybauskaitė.

Lietuva svarsto galimybę priimti du Gvantanamo bazėje laikomus asmenis. Iš viso Europos šalys turėtų priimti apie pusimtį kalinių, bet Europos Sąjungos (ES) ir Vašingtono derybose kyla kliūčių dėl to, kad prieglobstį kurioje nors valstybėje gavę asmenys galėtų laisvai keliauti Šengeno erdvės šalyse. Lietuva oficialų prašymą iš Jungtinių Valstijų gavo vasario 5 dieną.

Artimiausių prezidentės Dalios Grybauskaitės užsienio vizitų kryptys ves į Belgiją, Lenkiją, Prancūziją. Per artimiausius tris mėnesius valstybės vadovė yra suplanavusi aštuonias keliones į septynias užsienio šalis, tarp jų Rusijos nėra. Per spaudos konferenciją D. Grybauskaitė išvardino artimiausių savo vizitų į užsienio valstybes planus. Rugpjūčio pabaigoje ketina vykti į Belgijos sostinę Briuselį bei Lenkiją, rugsėjo pradžioje – į Prancūziją, o pabaigoje – į Jungtines Valstijas, Niujorką, kur Lietuvos vadovė dalyvaus Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje. Spalio pradžioje prezidentė sako vyksianti į Estiją ir Suomiją, antroje mėnesio pusėje – į Vokietiją ir vėl į Briuselį, kur dalyvaus Europos Vadovų Taryboje. „Dviejų artimiausių mėnesių dienotvarkėje Rusijos kol kas nėra“, – sakė D. Grybauskaitė. Valstybės vadovė yra daug kartų sakiusi, jog **į užsienį vyks tik ten, kur Lietuvai reikia**. Ji jau lankėsi darbo vizitais Švedijoje ir Latvijoje.

Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas liepos 30 d. atsisveikino su kadenciją baigiančiu Belgijos ambasadoriumi Lietuvoje Filip Cumps. Ministras padėkojo ambasadoriui už indėlį puoselėjant Lietuvos ir Belgijos dvišalius santykius ir pristatė spalio mėnesį Lietuvoje rengiamo Baltijos ir Beniliukso šalių užsienio reikalų ministrų susitikimo programą. Belgijos ambasadorius, pasak URM pranešimo, iš Lietuvos išvyksta rugpjūtį. Jį rugsėjo mėnesį pakeis Serge Wauthier, šiuo metu einantis Belgijos vicepremierės, atsakingos už socialinę integraciją ir sveikatos klausimus, patarėjo pareigas. Lietuva aktyviai plėtoja santykius su dviem Belgijos regionais – prancūzakalbe Valonija ir olandiškai kalbančia Flandrija.

2008 metais Lietuvos ir Belgijos prekybos apyvarta buvo 2658,7 mln. litų. Lietuvos užsienio prekybos balansas su Belgija buvo neigiamas ir sudarė -826,2 mln. litų. Mūsų šalies eksportas į Belgiją pernai sudarė 916,2 mln. litų ir, palyginti su 2007 metais, padidėjo 26 proc., importas iš Belgijos tais pačiais metais siekė 1742,5 mln. litų ir, palyginti su 2007 metais, sumažėjo 2 proc.

Nuo rugpjūčio 1 d. Prienų rajono Pociūnų aerodrome vykstančio 15-ojo Europos sklandymo čempionato dalyvius parodomoju skrydžiu pasveikino NATO oro erdvės patruliavimo misiją Baltijos valstybėse atliekantys čekų pilotuojami naikintuvai. Naikintuvų JAS-39 Gripen pora keletą kartų mažame aukštyje apsuko Pociūnų aerodromą bei atliko aukštojo pilotažo figūras. Čekų pilotuojamų švediškų naikintuvų pasirodymas sukėlė didelį pagyvėjimą Europos sklandymo čempionatų dalyvių stovykloje. Ypač NATO pilotų pasveikinimas nudžiugino čekų komandos atstovus – savo kraštiečiams naikintuvų pilotams jie mojavo Čekijos Respublikos vėliavomis. 15-asis Europos sklandymo čempionatas Pociūnų aerodrome tęsis iki rugpjūčio 8-osios. Čempionate rungtis apie šimtą sklandytojų iš devyniolikos Europos šalių. Šiomet čempionate debiutuoja Baltarusijos ir Serbijos komandos. Dėl Europos čempionų vardo sklandytojai varžosi keturiose klasėse: standartinėje, klubinėje, pasaulio ir dviviečių sklandytuvų. Europos sklandymo čempionatas Lietuvoje rengiamas antrą kartą iš eilės.

LGITIC

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$55. PUSEI METŲ - \$40. PIRMA KLASĖ - \$78. ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$130.00

OPERA „KARALIUS MINDAUGAS”

Kompozitorius Julius Gaidelis

1974 metais pasirodė Anatolijaus Kairio savo tematika ir veikėjų skaičiumi didžiulė istorinė, vaidybinė poema „Karūna.” Poema buvo tų metų literatūrinio kūrybinio derliaus žvaigždė. Savotiškos mūsų literatūrinio stabarėjimo sąlygos rūpestingai malšino „Karūnos” reikšmę — ir recenzijų abojumu, ir premijavimo sąmoksmais ir klasta.

„Karūnoje” autorius pavaizdavo literatūriškai itin įspūdingai karalių Mindaugą ir jo aplinką, laikmečio savitumus, asmeniškų tragedijų lūžius. Ritmingų dialogų skambesys tarytum rodė — tai libretas, kuriam trūksta muzikos.

Štai muzika pripildė „Karūnos” tekstą. Dabar tai

opera „Karalius Mindaugas”, kuriai muziką parašė kompozitorius Julius Gaidelis, muzikas modernistas, ekspresionistas, subtilus instrumentalistas, tačiau žinomas ir savo monumentalia patriotika. Tai pagal Balio Sruogos tekstą parašytoji kantata „Giesmė apie Gediminą.” Istorinė, herojinė tema kompozitoriaus Juliaus Gaidelio instrumentacijoje — toks gaivus kūrinyse operinėje scenoje.

Karaliaus Mindaugo pėdsakai operiniame repertuare seni ir skausmingi. Prieš šimtą metų lenkų kompozitorius Henryk Jaredki parašė mindauginio siužeto operą „Mindowe”. Caro cenzūra neleido tos pro-lietuviškos operos statyti Vilniuje. „Mindowe” premjera 1880 metais buvo Lvove,

kuris tada priklausė Austro-Vengrijos imperijai.

Istorinė tema operiniame repertuare visad didinga. Butaforija — dekoracijos ir kostiumai — žavi savo romantika. Į auditorijos išgyvenimą atžengia kilni tragedija. Vadinamoji *grand opera* visad yra istorinio žanro. Juo labiau artima jausmams ir nuotakoms savo istorijos tema. Virš vokalinių ir instrumentalių efektų pats siužetas tokį veiklą daro savu, mielu, savo praeities dalimi.

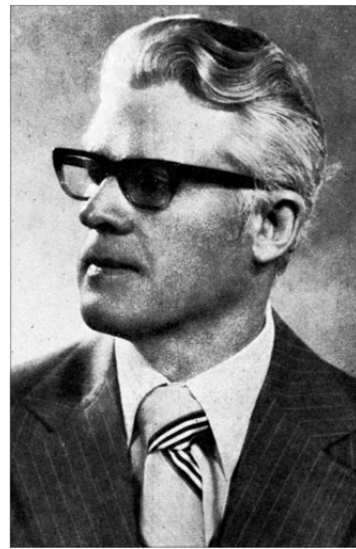
Libreto kūrėjas Anatolijus Kairys tuo metu sakė, kad „Dėmesys nukreiptas į tragiškąją Mindaugo asmenybę. Jo tragedijos fone sprendžiama valstybinės vienybės idėja, giminių nesantika, trapioji, krikštu nupirktoji, talka. Nėra lengva atsakyti: ar Mindaugas skaudžiau kentėjo nuo meilės žmonos seseriai, dėl kurios jis susipyko su savo talkininku Utenos kunigaikščiu Daumantu, ar nuo kryžiuočių ordino sukybių, priimdamas iš jų karūną. Meilės motyvai (Mindaugas ir Daumanto žmona) operai labai reikšmingi. Čia lemiama žodį turi kompozitorius. Drama! Štai esminis libreto rūpestis ir siužeto konstrukcijos pamatas.

Tiktai filmas nevaržo vaizduotės. Sceninio pastatymo sąlygos visad ribotos, jos žaboja vaizduotę. „Emilijoje” nebuvo galima vaizduoti masinių kautynių scenų, o „Čičinsko” operetėje nebuvo įmanoma atkurti anų laikų dvaro lėbavimo ar žiaurybių šaudant kaimiečius. Visa tai pavadavo arijos, chorai, atitinkamos nuotakos muzika, o juk arijos ir chorai yra statiniai, ne veiksminiai elementai scenoje.

Kompozitorius Julius

Gaidelis tada kalbėjo: „Operos libretistas Anatolijus Kairys sukūrė karalių Mindaugą gal ne tiek karingą, kiek jautrų, emocišką. Iki Mindaugo vaikavimosi Lietuvos karaliumi būta apšiai dramatiinių įvykių. Tie dramatiniai įvykiai — tai operos „duona”.

Rašyti šių laikų muzikos principais operą, kuri vaizduoja 13-14 šimtmečių įvykius būtų lyg ir nelogiška, bet gi menas nelabai paiso logikos. Šią operą rašiau taip, kad būtų įkandama jos atlikėjui. Siužeto tysos dešimtmetis nekenkia operos vientisumui, nes siužetas sutilpo į operos dvi valandas.

Libreto autorius Anatolijus Kairys

Opera dabar yra klavyro formoje. Orkestracijai reikėtų trijų-keturių mėnesių.”

Tada kažin kas apskaičiavo, kad „Karaliaus Mindaugo” pastatymas dabar siektų iki 150 tūkstančių dolerių. Mūsų visuomenė aukšto kultūrinio lygio. Ji svetimų kompozitorių operoms sudeda stambias sumas, ir nėra abejonės, kad lietuviškai operai ji bus žymiai dosnesnė. Šiuo atveju dėmesys kreiptinas į idėją ir tautos garbę, ne į pastatymo puošnumą.

Kukliu keliu eidami mes pasieksime daugiau.

Įvykių grandinė operoje savaime atskleidžia panoramą pastangų ir kovų su amžiniais Lietuvos priešais. Kompozitorius, nors deda daug pastangų būti tautiniu, beveik niekad tokiu netampa. Čia nepadeda liaudies melodijų citatos. Tautiškumas ateina į operą iš kompozitoriaus „vidauso”, bet ne iš „išorės”. Didingumo ir puošnumo iliuziją sudaro operos pastatymas.

Operos muzika rašyta pagal tekstą, ne atvirkščiai, tad muzika padidina ir paryškina teksto poveikį.

Tautos, didelės ir mažos, įkūnija savo praeitį meno veikaluose, dailioje literatūroje, dramoje, operoje. „Karalius Mindaugas” yra mūsų praeities dalis operoje.

Libretas

Operos siela yra daina, muzika. Tad būtinas bendradarbiavimas su kompozitoriumi. Žodžių klausytojas negirdi. Gražiausias sakiny nubanguoja muzikos akordais — lieka tik sąskambis, ne žodis. Kompozitorius turi teisę visą žodinę medžiagą pertvarkyti. Libretistas nežino kokiems balsams bus ta ar kita rolė skirta.

Libretistas taip pat nežino kompozitoriaus idėjų tekstą priimant. Kompozitoriaus idėjos gali gerokai skirtis nuo libretisto siužetinių idėjų.

Vienintelė viltis yra ta, kad lietuviškų operų ar operečių nėra daug. Tai retos žvaigždės mūsų muzikinės kūrybos danguje. Galima tikėtis, kad anksčiau ar vėliau „Karalius Mindaugas” išvys ramos šviesą, rašė rašytojas Jurgis Gliuda „Lietuvių dienose”, 1982 m.

BAIGĖSI LITERATŪRINIS KONKURAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos skelbtasis literatūrinis konkursas „Lietuvai tūkstantis metų“ baigėsi 2009 m. birželio 30 d. Temą lydėjo šis paaiškinimas: „Mes didžiuojamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautine kultūra”.

Konkursui savo kūrinius atsiuntė šie slapyvardžiais pasirašę rašytojai: Elena Pranciška „Bitė“, Vaidotas Getvilas „Nemirtingumo mįslė“, Virgis Našlėnas „Skersvėjai“, Stasys Šilva „Karališkoji Sopė“, Perta Varna-Grotė „Tūkstantmečio užkalbėjimai“, Vaišvilka „Karaliaus Mindaugo sūnaus Vaišvilko kerštas“, Sakalė Eglė „Apie trapesnį indą, undinėlę ir kiaulaganį, apie atkeliamus vartus ir nakties slėnį“, Vienišoji „Amžinasis keleivis Abraomas iš Kulvos“, Saulėnas Durbietis „Saulės Durbės mūšiai — didžiosios baltų pergalės“, Naktis Nasturtų Daržely „Atsimenu

rasakilą...“, Smilgė „Ažuolo regėjimai“, Užupio Angelas „Vilko vaikai“, Jonas Ūlys „O, kad prašvistų Lietuvos dvasia“, Skaidrius Tonkūnas „Paklydę laike“, Mingailė „Kaip man pamiršti tą sužeistą paukštį“, Gintaras Baltaitis „Akmuo laiko sienoje“, Petryla „Vilčių įkaitai“, Oneta Lunska „Baltiškiosios dausos“, Rūta Slankaitė „Baltų užtrauktukų tango“, Stasys Kalvaitis „Kažkas labai prakeiktas“, Upė Svalia „Liepų medaus nebus“, Autoriaus rekvizitai „Amžinoji kryžkelė“, Ieva Vakarė „Karalių būklas”.

Kai kurie rašytojai atsiuntė jau atspausdintus kūrinius, išleistus Lietuvoje knygos formoje — jie nebuvo įteikti Vertinimo komisijai.

Konkurso Vertinimo komisijoje yra Danutė Bindokienė, dr. Jonas Jasaitis, Petras Palilionis, Stasė Petersonienė, Vytautas Volertas.

ALTS inf.

KULTŪROS KRONIKA

Violeta Urmanavičiūtė ateinantį sezoną Amerioje dainuos pagrindines partijas 25 spektakliuose. Metropolitan operoje New Yorke ji pradės G. Verdi „Aidos” premjera spalio 2 d. Ji dainuos 9 „Aidos” spektaklius, o G. Verdi operoje „Attila” dainuos 10 spektaklių. Čikagoje Lyric operoje dainuos Puccini operoje „Tosca” 6 spektaklius sausio mėnesį. Lyric operoje bus jos debiutas ir kviečia klausytojus ją išgirsti, nes tai Berlyno, Vienos, La Scalos, Paryžiaus operų žvaigždė. Metropolitan operoje jau yra daug kartų dainavusi anksčiau.

Užvirė aistros dėl Pasvalio rajone beveik dešimtmetį stovinčio paminklo 1863-1864 metų sukilėliams - Kauno valdžia jį norėtų perkelti į

Karo muziejaus sodelį. Tačiau Pasvalio rajono vadovai, neseniai skyrę pinigų paminklui restauruoti, jo taip lengvai atiduoti neketina. Sovietmečiu skulptoriaus Antano Dimžlio sukurtą paminklą „1963 metų sukilėliai” beveik prieš dešimtmetį verslininkas Rimantas Želvys pasirūpino atgabenti į Pasvalio rajoną ir pasistatė savo valdoje Balsių malūne. Tačiau kitąmet 90 metų jubiliejų švęsiančio A. Dimžlio paskutinis noras - 1863-1864 metų sukilėliams skirtą monumentą įkurdinti Kaune. Pasak skulptoriaus, „dabar monumentas stovi privačioje valdoje tarp surūdijusių „drapakų” ir supuvusių lentgalių, dideliame senienų šiukšlyne”. Kauno mero pavaduotojo Stanislovo Buškevičiaus tei-

gimu, „svarbu, kad paminklas sukilėliams būtų matomas ir primintų Lietuvos kovą už nepriklausomybę”.

Archeologai neskuba užversti žemėmis atkasto pirmojo Kauno pilies bokšto likučių, mat dar svarstoma, ar nepalikus jo atviro ir neįrengus atkastoje erdvėje patalpų. Pasak Kauno paminklų restauravimo projektavimo instituto darbuotojo Algirdo Žalnieriaus, laukiama Kauno miesto savivaldybės sprendimo, ką daryti su atkastu unikaliu mūru, nes, vadovaujantis paminklų apsaugą reglamentuojančiais įstatymais, archeologai turėtų palikti objektą kaip radę, taigi - po žeme. Paties archeologo vertinimu, 500-600 kvadratinų metrų plote, taip pat 10 m pločio ruože tarp bastėjos ir bokšto, išsiretę muziejinių ekspozicijų erdvės. **LGITIC**

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI

ALT sąjungos Čikagos skyriaus valdybos
ruošiamoje **gegužinėje**,
kuri įvyks rugpjūčio 23 d. 12 val. p. p.
Ateitininku namų ažuolyne,
1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439.
Muzika, vaišės, loterija! Atvykite su draugais.

**ESTAI SU LATVIAIS STATYS PAMINKLĄ
BALTIJOS KELIUI**

Šių metų rugpjūčio mėnesį per 20-ąją Baltijos kelio jubiliejų netoli Lilli pasienio punkto bus atidarytas dešimties metrų monumentas, kuris kuriamas Estijos Karksi valdos ir Latvijos Koni rajono valdžios nurodymu.
Mintis pastatyti paminklą kilo latviams, su kuriais Karksi

valda kasmet mini šią žymią datą. „Ši idėja mums iškart patiko“, – pasakė seniūnas Arvo Malingas leidiniui „Sakala“. Latviai pasiūlė, kad idėją įgyvendintų jų dailininkas Andris Dunkuras. Praėjusių metų pabaigoje jau buvo parengtas maketas, kurį latviai parodė savo kolegoms iš Karksi.

LIETUVA GALĖS NAUDOTIS NATO LĖKTUVU

Papa, Vengrija, liepos 27 d. (ELTA). Į nuolatinę dislokacijos vietą Papos aviacijos bazėje, Vengrijoje, atvyko pirmasis orlaivis “C-17 Boeing Globemaster III”, kurį kartu įsigijo NATO strateginių pervežimų oru programoje dalyvaujančios šalys, tarp jų ir Lietuva. Dalyvaudama C-17 programoje, Lietuva įgys 45 skrydžių lėktuvu C-17 valandas per metus savo pervežimams į misijų rajonus, taip pat prisidės kuriant trūkstamus bendrus NATO pajėgumus.
Daugiašalis susitarimas kurti strateginius (t.y. ilgojo nuotolio) pervežimų oru pajėgumus bendrai įsigyjant tris orlaivius C-17 įsigaliojo 2008 metų spalio 23 d. Susitarimą pasirašė dešimt NATO narių – Bulgarija,

JAV, Estija, Lenkija, Lietuva, Nyderlandai, Norvegija, Rumunija, Slovėnija, Vengrija – ir dvi šalys NATO partnerės – Suomija ir Švedija.
Susitarime numatyta, kad šalys naudos orlaivius įvairių tipų NATO ir Europos Sąjungos vadovaujamoms tarptautinėms operacijoms – karinėms, humanitarinėms ir kitokioms, - o lėktuvai bus dislokuoti Vengrijoje, Papos aviacijos bazėje. Lėktuvų įgulos bus tarptautinės – jas sudarys 12 šalių atstovai.
Orlaiviai C-17 leidžia be nutūpimų dideliais atstumais dislokuoti didelį karių skaičių ir gabenti ypač didelius krovinius ir karinę įrangą, techniką, amuniciją, vykdyti logistinių karių aprūpinimą operacijų zonoje.

NEW YORK, NY

Liepos 23-ią būdama 87 metų, nuo plaučių ligos, mirė ilgametė New Yorko gyventoja Rima Čerkeliūnienė. Ji pasitraukė karo metu į Vokietiją, ten ištekdėjo už Kęstučio Čerkeliūno. Tais pačiais metais jie atvyko į Ameriką ir įsikūrė Brooklyne. Ji buvo pradėjusi studijuoti Tubingeno universitete. Vėliau užbaigė savo studijas magna cum laude Queens College, įsigydama meno istorijos laipsnį. Rašė straipsnius apie lietuvius menininkus *Lituanus*. 1980 m., su vyru išvyko į Muncheną, Vokietiją, kur Kęstutis Čerkeliūnas dirbo Radio Free Europe. Ten ji taip pat rašė straipsnius apie meną. Rima Čerkeliūnienė labai mėgo meną, literatūrą, teatrą ir buvo gera sportininkė.
Atsisveikinimas buvo liepos 27 d. Dalton Funeral Home, New Hyde Park, laidotuvių mišios buvo atnašaujamos šv. Stanislovo Kostka bažnyčioje, Maspeth. Rima Čerkeliūnienė buvo palaidota šalia vyro Kęstučio St. Charles kapinėse, Farmingdale. Nuliūdime liko

duktė Lina su vyru, anūkai John ir Kristen ir duktė Laura su anūku Todd.
Liepos 26-tą įvyko paskutinis Putnamo seselių piknikas. Suvažiavo daug žmonių, daugiau negu praeitais metais, bet ne tiek daug kaip būdavo anksčiau. Mišias laikė 4 kunigai, buvo kalbos, Neringos stovyklos pasirodymas.
Seselėms pasidarė per sunku, daug žmonių dėl amžiaus ar ligų, nebeatvažiuodavo ir teko atšvęsti paskutinį pikniką.
Mes dėkojame seselėms už tokius ilgus metus darbo, kad auklėjo jaunimą ir dabar slaugo daug lietuvių senelių. Jos yra vertos dėkingumo ir pagarbos.
Rugsėjo 27 d. po lietuviškų Mišių įvyks tradicinis Apreiškimo parapijos piknikas, Williamsburg, Brooklyn. Piknikas vyks parapijos apatinėje salėje ir mašinų statymo aikštelėje. Žinoma, bus lietuviškas maistas ir įvairūs gardumynai. Taip pat vyks loterija su piniginėmis premijomis. Gros muzikantas Stasys Telšinskas.
Dr. Giedrė Kumpikaitė

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus gegužinėje praėjusiais metais su pirmininku Petru Buchu (dešinėje). Šiemet gegužinė bus rugpjūčio 23 d. 12 val. Ateitininkų ažuolyne.

Pirmasis iš trijų lėktuvas C-17 jau yra paruoštas eksploatuoti. Jam atvykus į Papos aviacijos bazę, bus suaktyvinta NATO strateginių pervežimų oru pajėgumų Sunkioji transporto grandis. Kiti du lėktuvai turėtų atvykti į Vengriją šių metų rudenį, o visi trys orlaiviai galės dalyvauti tarptautinėse operacijose visu pajėgumu 2010 metų antrąjį pusmetį.
Orlaivio sutikimo ceremonijoje Papos mieste dalyvavo Lietuvos ambasadorius Vengrijoje Renatas Juška ir Lietuvos gynybos atašė pulkininkas Eugenijus Vosylius.

LGITIC

Chorvedžiai kviečiami į pasiruošimo IX dainų šventei Toronte seminara. Seminaras vyks Dainavos stovyklavietėje (Manchester, MI, JAV) rugpjūčio 20-23 dienomis. Kviečiame dalyvauti visus Šiaurės Amerikos chorų, dainos vienetų chorvedžius, vienetų atstovus. Seminare bus pristatytas šventės repertuaras, pradėti pasiruošimo darbai. Daugiau informacijos ir registracijos lapus rasite IX dainų šventės Toronte 2010 tinklalapyje: www.dainusvente.org
Lietuvos Vyčių Antracite 144 kuopa rugpjūčio 15 d., šeštadienį, nuo 11 val. r. iki 5 val. p.p. ir rugpjūčio 16 d., sekmadienį, nuo 12 val. p.p. iki 4 val. p.p. Schuylkill Mall (Route 61 and 1-81, Frackville, PA) ruošia 95-ąsias Lietuvių dienas. Jums koncertuos lietuviškų tautinių šokių grupės: „Malūnas“ (Baltimore), „Žilvinas“ ir „Aušrinė“ (abu iš Philadelphia) ir „Gintaro“ jaunieji šokėjai. Lietuviškas maistas, menas, muziejiniai rodiniai taip pat laukia žiūrovų. Daugiau informacijos tel.: 215-429-0134 (Anna Klizas) arba el. paštu: Akliz1@verizon.net

LAIŠKAI
VISAGALIS GŪGLIS

Praėjusio amžiaus trečiame dešimtmetyje prasidėjusi techninė revoliucija išvadavo žmogų nuo sunkių, kartais nepakeliamų, darbų. Darbų, kurie buvo daromi rankomis ar primityviais įnagiais, ėmėsi dar neprotingos, tačiau galingos mašinos, įrenginiai, aparatai, elektros prietaisai. Žmogus vadavosi nuo sunkaus fizinio krūvio, mažiau prakaituodamas daugiau gamino, daugiau vartojo, patyrė daugiau malonumų, sukaupe daugiau turtų, pinigų. Regis, nieko nebetrūko. Tačiau Dievulis, žmogui davęs ne tik dantis, bet ir duonos, nedavė „užteks“ arba „gana“. Todėl yra visko daugiau: daugiau mašinų, daugiau jos gaminamų produktų, daugiau vartojimo daugiau ... šiukšlių, ligų bei aibė kitų problemų. Žmogaus galva nebegebėjo dorotis su naujai iškilusiomis problemomis, todėl mokslinčiai išrado kompiuterį, internetą, o juose pasodino visagalį „Gūglį“ (Google). Žmogus išsivadavo nuo galvojimo, mąstysenos ... išminties. Žmogus liko gudrus: įrašė į Gūglį savo problemą, – tau duos net ne vieną sprendimą, panorai paskrajoti po svečias šalis, naršyk, keliauk, jausmus padirginti panūdai (ir žemiausius), šiam reikalui – neišsėmiami „lobynai“. Tačiau gal didžiausias Gūglio privalumas – jis pakeičia motiną, tėvą, mokytoją.
Antai mano sūnelis pastaruoju metu pradėjo uždavinėti įvairius, kiek keistokus, tik suaugusiems tinkamus klausimėlius. Aš į juos atsakinėjau. Kai pabodo, pasiteiravau, kam tie klausimai man, jei atsakymus gali rasti Gūglyje. Jis be užuolankų man paaiškino, kad Gūglyje jis radęs testą, kaip nustatyti asmens

proto išvystymo koeficientą, ką dabar ir daras su tėveliu. Nustėrau, norėjau išsijuosti diržą, tačiau susipratau: suras sūnus Gūglyje kelius, kaip reikia apginti „žmogaus teises“. Supratau ir tai, kad tėvo autoritetas šeimoje nebereikalingas. Sūnelis ir motinai paaiškino, kad pasakaites apie gandro atnešamus ar kopūstų lauke randamus vaikelius, jis jau seniai paneigęs, nes Gūglyje radęs žinias ir vaizdelius, kaip vaikeliai randasi, dar papildomai paaiškino, kokiomis priemonėmis reikia didinti vyrų ir moterų potencinę energiją. Sūnelis ir dėl mokytojų reikalingumo išreiškė abejonę, nes, tarkim, klaidas rašinyje taisyti galima ir be jų: parašei vietoj žodžio pienas peinas, kompiuteris iškart pabrauks raudonai. O ką jau kalbėti apie kokius aritmetikos veiksmus; kompiuteris neleis apsižioplinti.
Mano naują nuostatą apie tėvo ir motinos auklėjimo priemonių vaikui perdavimą Gūgliui kiek sutrikdė šių reikalų svarstymas bei pastangos apsaugoti vaikus nuo žalingo informacijos poveikio Seime. Tačiau, įvertinus Europos Sąjungos, kuriai, pasirašydami bedievišką dar nepriimtą konstituciją, pardavėm „dūšią“, ir švedų patirtį bei Rimvydo Valatkos ir Leonido Donskio išprotavimus, manau, Seimas ras „kompromisinį“ sprendimą. Beliks vaikučiams įteikti raktinius žodžius į Gūglį, kuris išmokys kaip jaunimas gali palaidai ar iškreiptai bendrauti, kaip Adomui su Adomu ar Ievai su Ieva šeimyniškai gyventi.
Dera dar pridurti, kad Gūglis turi konkurentę – televiziją. Tačiau – menka bėda – kryptis ta pati.
Algimantas Zolubas

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 9 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos metinė gegužinė ir sugrįžtuvės – parapijos sodyboje po 10:30 v.r. šv. Mišių.
SPALIO 10 d., šeštadienį Šv. Jurgio parapijos uždarymo pokylis Lietuvių namuose.

NUSKENDO KUNIGAS RIČARDAS REPŠYS

Išvyka laivu po ežerą tra-giškai baigėsi lietuvių para-pijos Michigan valstijoje kunigui Ričardui Repšiui ir jo giminai-čiui trylikamečiui Tautvydui Skudui iš Lietuvos.
Kartu su broliu Edvinu Rasinskiu paauglys atos-togoms iš Kauno atvyko į Jungtines Valstijas ir lankė savo dėdę kunigą. Liepos 28 d. popietę visi su šeimos drauge 72 metų Terese Vaitkūnaite

plaukiojo pontoniniu laivu St. Clair ežere, nuo kranto nutolę maždaug kilometro atstumu.
Kunigas R.Repšys penke-rius metus tarnavo gyvybin-goje Dievo apvaizdos lietuvių parapijoje Southfield, MI, kuri įkurta dar 1908 metais. Jis buvo aktyvus Amerikos lietuvių bendruomenėje ir pri-klausė Amerikos lietuvių ben-druomenės Religinių reikalų komitetui.

LRT

Labai laukiam

NAUJŲ *DIRVOS* SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.
Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlai-ko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2009 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vaju. **Nauji skaitytojai**, kurie patys užsisakys ar arti-mieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Ka-nadoje moka 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Už-prenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal su-telksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Pa-dėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkar-pą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardeirvardas _____
Nr. ir gatvė _____
Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____
Tel. numeris _____

KAUNO PILIES GYNĖJAI NELEISIA NTYS SUDARKYTI VIDURAMŽIŲ PILIES

Prieštaringai vertinamo Kauno pilies atkūrimo projek-to oponentai liepos 24 d. teigia neleisiantys sudarkyti seniausio objekto senamiestyje ir po sa-vaitės rengiasi apjuosti Kauno pilį gyva žmonių grandine.

Seime spaudos konferen-ciją dėl Kauno pilies atkūrimo projekto surengęs **Seimo narys Gintaras Songaila** sako jautęs pareigą kreiptis į visuomenę šia aktualia tema, juolab kad ne-seniai Kauno pilies teritorijoje buvo surastos Kęstučio laikų bokšto liekanos.

“Numatomas Kauno pilies neva atkūrimo projektas man primena ne atkūrimą, o grei-čiau Disneyland projektą. Apie istorinę pilies atkūrimo koncepciją čia sunku kalbėti. Pilies atkūrimo projekto autorius architektas Kęstutis Mikšys yra Kultūros paveldo komisijos narys, ir, ko gero, palaiminimai, gauti iš minėtos institucijos, susiję su tam tikru interesų konfliktu. Šis projektas nebuvo plačiai svarstomas visuome-nėje, nors jis svarbus ne tik Kaunui, bet ir visai Lietuvai”, - kalbėjo G. Songaila.

Draugijos “Pilis” pirminin-kė **Danutė Ulvydienė** priminė, kad Nemuno ir Neries santako-je XIV-XV amžiuje pastatyta Kauno gynybinė pilis saugojo Lietuvą nuo kryžiuočių anpūo-lių, aplink pilį kūrėsi gyven-vietė, išaugusi į Kauno miestą. Pilis buvo sugriauta kryžiuočių ir vėl atstatyta, tačiau Neries vandenys nuplovė daugiau kaip pusę statinio. Šiuo metu baigiamas rengti ir pradėtas vykdyti Kauno pilies atkūrimo projektas, kurio autorius – architek-tas Kęstutis Mikšys, o užsakovas – Kauno miesto sa-vivaldybė. Projekto finansavi-mas – apie 2 mln. Lt – skirtas iš Norvegijos fondų per Lietuvos finansų ministeriją, papildomai šį projektą finansuoja Lietuvos Vyriausybė.

“Mūsų įsitikimu, siūlomas K. Mikšio projektas neturi isto-rinio įvaizdžio ir netinka Kauno senamiestyje, jis yra naujadaras iš plytų juostų su stiklo ir meta-lo konstrukcijomis, kuris kenks senamiesčio aurai. Svarbiausia, kad rengiant šį projektą nebuvo atsiklausta Kauno piliečių, nors to reikalauja Lietuvos nekilno-jamojo kultūros paveldo apsau-gos įstatymas, Rygos chartija ir kiti tarptautiniai dokumentai”, - kalbėjo draugijos “Pilis” pir-mininkė. Pasak jos, draugija šį pavasarį kreipėsi į Kauno miesto merą Andrių Kupčinską dėl projekto netinkamumo ir gyventojų lūkesčių netenkini-mo, šio rašto turinį palaikė net 10 Seimo narių, išrinktų Kaune, o šiuo metu renkami parašai po rezoliucija, kurioje irgi teigia-ma apie projekto netinkamumą.

Visuomenės veikėjų grupė kreipėsi į Generalinę prokura-tūrą dėl viešo intereso gynimo atkuriant Kauno pilį ir liepos 20 dieną surašė raštą Prezidentei Daliai Grybauskaitei, kad pa-skatintų Kauno miesto savival-dybę ir kitas institucijas atsi-žvelgti į visuomenės nuomonę priimant sprendimus dėl Kauno pilies atstatymo. “Artimiausiu metu mes planuojame ginti Kauno pilį apjuosdami ją gyva žmonių grandine”, - teigė D. Ulvydienė. Viduramžių pilis tyrinėjančio istoriko Tomo Baranausko teigimu, jeigu būtų realizuotas K. Mikšio pa-siūlytas pilies rekonstrukcijos projektas, Kaunas turėtų bene labiausiai sudarytą pilis visoje buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijo-je, apėmusioje ir dabartines Baltarusijos ir Ukrainos žemes.

“Lietuvoje mūrinių pilių buvo nedaug, jos statytos tik išimtinėse vietose. Tai reiškia, kad turėtume labiau rūpintis šiuo savo paveldu ir moks-liškai pagrįsti atkartojimą to, kas buvo. Šito projekto auto-riai net nesuorientuoja į tai. Naudojamos tokios konstruk-cijos, kurios tikrai negalėjo būti viduramžių pilyje: ore kabančios plytos ant metalinės konstrukcijos su stiklu, už-dengtos peršviečiamos ažūri-nės sienos. Čia net mokslinės diskusijos negalėtų būti, ar kas nors panašaus viduramžiais galėjo stovėti. Čia yra atvirai tyčiojamasi kuriant visiškai neistorinę viziją. Tuomet būtų geriau nieko nedaryti”, - teigė T. Baranauskas. Pasak istoriko, būtų tikslinga atlikti arche-ologinius tyrimus toje pilies dalyje, kurią nuplovė Neries vandenys, ir atkurti visos pilies planą.

Kauno karo muziejaus isto-rikas Valdas Rakutis sako, kad Kauno pilis yra svarbus objek-tas karo istorikams ir studen-tams. “Žiūrint iš karo istorijos požiūrio, projekte akivaizdžiai net nebandoma imituoti ar kaip nors kitaip pateikti tuos daly-kus, kurie tokiose gynybinėse pilyse neišvengiamai buvo. Čia net nėra patrankų šaudymo angų, nors aišku, kad tai buvo viena iš pirmųjų artilerijos pilių LDK. Yra kalbama, kad nenorima meluoti ir kurti to, kas nėra žinoma, bet kai kurie dalykai yra žinomi, pavyzdžiui, galerijos aukštis. Naudojantis analogijų principus, galima pažiūrėti, kaip buvo naudoja-mos šaudymo angos, kad tas objektas būtų panašus į pilį”, - kalbėjo karo istorikas.

Visuomenės atstovai teigia, kad architektai ir kiti speci-alistai juos kritikuoja ir dau-giau kalba apie du milijonus, kuriuos galima prarasti nesi-

DIRVAI AUKOJO

Algis Virvytis,	
Boston, MA.....	1000
I.Alantas, Redford, MI.....	78
A.Pautienis,	
Richmond Hts., OH	75
M.Ambrose, New Market, MD.....	53
V.Mažeika, Park Ridge, IL.....	50
A.Pintsch, W. Milford, NJ	50
A.Sakas, Lancaster, OH.....	50
A.Markevičius, Belmont, MA.....	45
J.Smulskis, Lima, OH.....	45
B.Veitas, Milton, MA.....	45
V.Žiedonis, Willoughby, OH ..	45
D.Paškonis, Eastlake, OH.....	40
A.Trečiokas, Riviera Bch, FL.....	32
Z.Obelenis, Russell, OH	30
P.Dirda, Oak Lawn, IL	28
H.Macijauskas,	
Mayfield Hts., OH	28
G.Damušis, Ottawa, CAN	25
J.Damušienė, Vilnius, LT.....	25
R.Jagminas, Bridgewater, MA ..	25
D.Jurgutis, W.Bloomfield, MI.....	20
R.Janušauskas, Clev., OH.....	15
R.Alminauskas,	
Bloomington, IN.....	10
K.Bruožis, Cleveland, OH.....	10
J.Kijauskas, Mentor, OH	10
J.Šulaitis, St. Petersburg, FL....	10
A.Andrašiusas,	
Chesterland, OH	5
G.Sabataitis, Parma, OH.....	5
S.Dimas, Middle Vlg., NY	3
K.Sloan, Mason City, IA.....	3
D.Trimakas, Westlake, OH	3
M.Matusz, Delran, NJ.....	2
V.Urbaitis, Mayfield Hts., OH ..	2
E.Vilkas, Valencia, CA.....	2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

laikant pilies atkūrimo termi-nų. “Visi gąsdina mus, kad prarasime du milijonus litų iš Norvegijos fondų, bet šie fon-dai skiria kitiems metams 20 mln. Lt. Tęsiant šį absurdišką projektą, kuris yra ne atkūri-mas, bet modernizavimas, bus prarasti 20 milijonų. Turime grįžti prie įstatymų, pradėti derinti su visuomene, kurios didžioji dalis, mūsų žiniomis, palaiko atkūrimą pilies tokios, kokia buvo”, - sako draugijos “Pilis” įgaliotinis Kauno pilies atkūrimo reikalams Rimvydas Žiliukas.

Kauno pilies gelbėtojai siūlo savo planą per du mėne-sius nemokamai pakoreguoti projektą, neprarandant jam skiriamų lėšų.

“Viskas yra Kauno miesto savivaldybės rankose. Terminai gali būti nukeliami, tik savival-dybė tomis galimybėmis kol kas nepasinaudojo. Buvome ir Norvegijos ambasadoje Vilniuje, jie patarė kreiptis į Kauno miesto merą, nes mies-tas yra tos pilies savininkas ir gali tuos terminus atidėti neprarasdami tų pinigų, bet jie turi norėti”, - sako “Pilies” draugijos atstovai. **LGITIC**

SPORTAS

BALTŲ VIENYBĖS DIENOS PROGA SIŪLOMA RENGTI LIETUVIŲ IR LATVIŲ KREPŠINIO VARŽYBAS

Kaunas, liepos 30 d. (ELTA). Primenant baltų vienybės idėją į draugiškus mūšius žadama pakviesti stipriausius Lietuvos ir Latvijos krepšinio klubus. Po dviejų mėnesių, rugsėjo 22-ąją, Baltų vienybės dieną siūloma rengti „Baltų (Aisčių) vienybės taurės“ krepšinio varžybas.

Toki pasiūlymą Kauno vicemeras Stanislovas Buškevičius nusiuntė Lietuvos krepšinio lygai (LKL). Jos prašoma įvertinti šį pasiūlymą, o jam pritarus, parengti tokių varžybų nuostatus ir organi-

zavimo tvarką. Šios taurės turnyras galėtų papildyti LKL ir BBL varžybas.

LKL generalinis direktorius Linas Gilys žada svarstyti šią idėją, o pirmiausia sužinoti latvių nuomonę dėl tokio turnyro.

Baltų vienybės diena yra minima rugsėjo 22-ąją. Pasaulyje baltų kalbomis, kurios yra vienos archajiškiausių indoeuropietiškoje šeimoje, kalba tik lietuviai ir latviai.

Prie rytinės Baltijos jūros pakrantės išsikūrusios gentys sukūrė savitą kultūrą, jas sie-

jo ne tik bendra kalba, bet ir panašus gyvenimas, kraujo giminystės ryšiai, darbų ir švenčių tradicijos. XV a. baltai sugebėjo sukurti valstybę, kuri tuo metu savo plotu buvo didžiausia Europoje.

Baltų vienybės dieną minima svarbi data - 1236 metais įvykęs Saulės mūšis, kuriame baltų gentys nugalėjo Livonijos ordino riterius.

Istrikų vertinimu, šis mūšis įrodė baltų vienybę, paskatino valstybingumo raidą ir padėjo pamatus Mindaugo karalystei.

Lietuvos krepšinio federacija apdraudė D. Lavrinovičių, R. Seibutį ir L. Kleizą

Lietuvos krepšinio federacija (LKF) apdraudė mūsų šalies rinktinės žaidėjus Darjūšą Lavrinovičių, Renaldą Seibutį ir Liną Kleizą, skelbiama LKF interneto svetainėje.

D. Lavrinovičiaus draudimas kainavo 55 000 eurų, R. Seibučio – 12 686 eurus, o L. Kleizos – 11 343 JAV dolerius. Bendra šių žaidėjų draudimui išleista suma – 262 119 litų.

LKF trijų krepšininkų – D. Lavrinovičiaus, R. Seibučio ir Rimanto Kaukėno – draudimui iš Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) gavo 420 tūkst. litų. Paaiškėjus, kad R. Kaukėnas rinktinėje nežais, dalis gynėjo draudimui skirtų lėšų, suderinus su KKSD, panaudota L. Kleizos draudimui.

Likusieji 157 880,79 lito buvo grąžinti KKSD.

Lietuvos šokėjai pasaulio sporto žaidynėse – ketvirtai

Taivane vykstančių liepos 26 d. pasaulio sporto žaidynių sportinių šokių varžybų klasikinio šokių programoje Lietuvos čempionai Kauno „Sūkurio“ šokėjai Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė užėmė ketvirtą vietą.

Nugalėjo italai Paolo Bosco ir Sylvia Pitton. Finale dar šoko Vokietijos, Rusijos, Lenkijos ir Bulgarijos poros. Iš viso varžybose dalyvavo 24 poros.

Lotynų Amerikos šokių programoje „Sūkurio“ šokėjai Valerijus Osadčenka ir Olga Osadčenka tarp 24 porų užėmė

15-ąją vietą.

2005 metais pasaulio sporto žaidynių Vokietijoje klasikinių šokių programoje čempionais tapo „Sūkurio“ šokėjai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė, o Lotynų Amerikos šokių programoje šeštąją vietą užėmė Vilniaus „Ratuto“ pora Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė.

Lietuvos tenisininkams nesisekė

Liepos 29 d. JAV, Illinois valstijoje, vykstančio Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „Futures“ turnyro pirmajame rate **Laurynas Grigelis** 3:6, 3:6 pralaimėjo 792-ajai pasaulio raketėi amerikiečiui Adamui el Mihdawy. 17-metis L. Grigelis pasaulio reitinge užima 917-ąją vietą. Dvejeto varžybų pirmajame rate L. Grigelis su italų Andrea Falgheri 6:4, 1:6, 2:10 pralaimėjo Pietų Afrikos Respublikos atstovui Hendrikui Coertzenui ir Zimbabvės tenisininkui Takanyi Garangangai.

Tuo metu Jūmaloje (Latvija) vykstančio Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „Futures“ turnyro „Jumala Cup 2009“ pirmajame rate **Gvidas Sabeckis** 2:6, 6:4, 4:6 pralaimėjo 888-ajai pasaulio raketėi italui Marco Simoni. 25-erių metų G. Sabeckis pasaulio reitinge užima 566-ąją vietą.

17-metis lietuvis **Dovydas Šakinis** antrajame rate trečią dieną susitinka su 21-erių metų Čilės atstovu Hansu Podlipniku-Castillo (427-oji pasaulio raketė). Patekdamas į aštuntfinalį D. Šakinis užsitikrino vieną Teniso profesionalų asociacijos (ATP) reitingo tašką.

LRT

V. JANUŠAITIS PAGERINO LIETUVOS REKORDĄ

Liepos 31 d. Pasaulio vandens sporto šakų čempionato vyrų 100 m plaukimo peteliške atrankos varžybose Vytautas Janušaitis 0,14 sek. pagerino Lietuvos rekordą.

27-erių metų kaunietis distanciją įveikė per 52,76 sek. ir tarp 157 atrankos varžybų dalyvių užėmė 46-ąją vietą.

24-erių metų Rimvydas Šalčius pasidalijo 58-59 vietas (53,20 sek.).

Į pusfinalį pateko 16 plaukikų.

Vyrų 50 m plaukimo laisvuju stiliumi atrankos varžybose 24-erių metų Paulius Viktoravičius buvo 35-as (22,55), o 19-metis Mindaugas Sadauskas tarp 210 dalyvių pasidalijo 50-51 vietas (22,91).

Moterų 50 m plaukimo peteliške atrankos varžybose 18-metė Gritė Apanavičiūtė tarp 134 dalyvių buvo 62-a (28,38), o jos bendraamžė Aistė Dobrovolskaitė – 65-a (28,62).

LRT

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą. Mūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

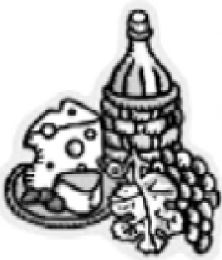
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720